

Tendințe și riscuri

pe piețele financiare locale și internaționale

Scăderile de pe principalele piețe de capital europene ca reacție la apariția variantei Omicron și a inflației ridicate din economiile UE au condus la un salt în contagiune

ASF nr. 50

22.12.2021

- ❖ Rata anuală a inflației în zona euro s-a situat la o valoare de 4,9% în noiembrie 2021, în creștere față de nivelul înregistrat în luna octombrie (4,1%);
- ❖ Cotațiile CDS aferente obligațiunilor emise de România (5y, USD) au scăzut cu aproximativ 51% față de ultimul maxim, ajungând la nivelul de 83 de puncte;
- ❖ Titlurile de stat se regăsesc în procent de 61% în portofoliul investițional al fondurilor de pensii din Pilonul II în luna noiembrie 2021.

Indicatori privind piețele financiare nebankare

Sectorul asigurări-reasigurări	Active totale 22,48 miliarde lei		Indemnizații brute plătite 4,91 miliarde lei, din care:	Portofoliu investițional (%AT)
	PBS 9,8 miliarde lei, din care:		AG 4,68 mld. lei AV* 0,23 mld. lei <small>*fără maturități și răscumpărări</small>	Acțiuni 1,16% Obligațiuni corporative 4,52% Titluri de stat 43,80%
Sectorul instrumentelor și investițiilor financiare	Active totale 48,91 mld. lei		OPC	Portofoliu investițional
	<ul style="list-style-type: none"> 22,95 mld. lei FDI 1,51 mld. lei FÎI 12,37 mld. lei SIF 12,08 mld. lei FP <p>Capitalizare bursieră totală la <u>17 decembrie 2021</u>: 217,83 mld. lei (din care Erste Group Bank AG: 83,81 mld. lei) Valoarea medie zilnică tranzacții perioada <u>13 decembrie-17 decembrie 2021</u>: 38,51 mil. lei.</p>		<ul style="list-style-type: none"> 17 SAI 82 FDI 23 FÎI 5 SIF Fondul Proprietatea 4 depozitari 	<p>Acțiuni 24,56 mld. lei Obligațiuni 5,06 mld. lei Titluri de stat 10,52 mld. lei Depozite și disponibil 5,47 mld. lei Titluri OPCVM/AOPC 2,98 mld. lei</p>
Sectorul sistemului de pensii private	Active totale la 17 decembrie 2021		Portofoliu investițional (PII)	Portofoliu investițional (PIII)
	Pilon II 87,07 mld. Lei	Pilon III 3,33 mld. lei	<p>87,45% investiții ROMÂNIA 9,08% investiții state UE Titluri de stat: 60,80% din activul total Acțiuni: 24,75% din activul total</p>	<p>90,70% investiții ROMÂNIA 7,88% investiții state UE Titluri de stat: 61,11% din activul total Acțiuni: 27,90% din activul total</p>

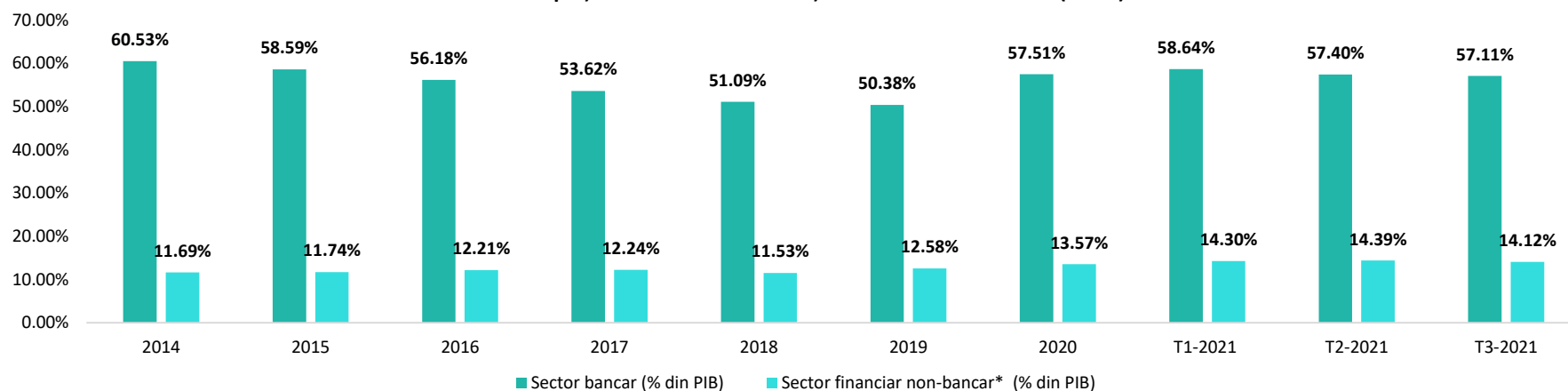
30 septembrie 2021

30 septembrie 2021

30 noiembrie 2021

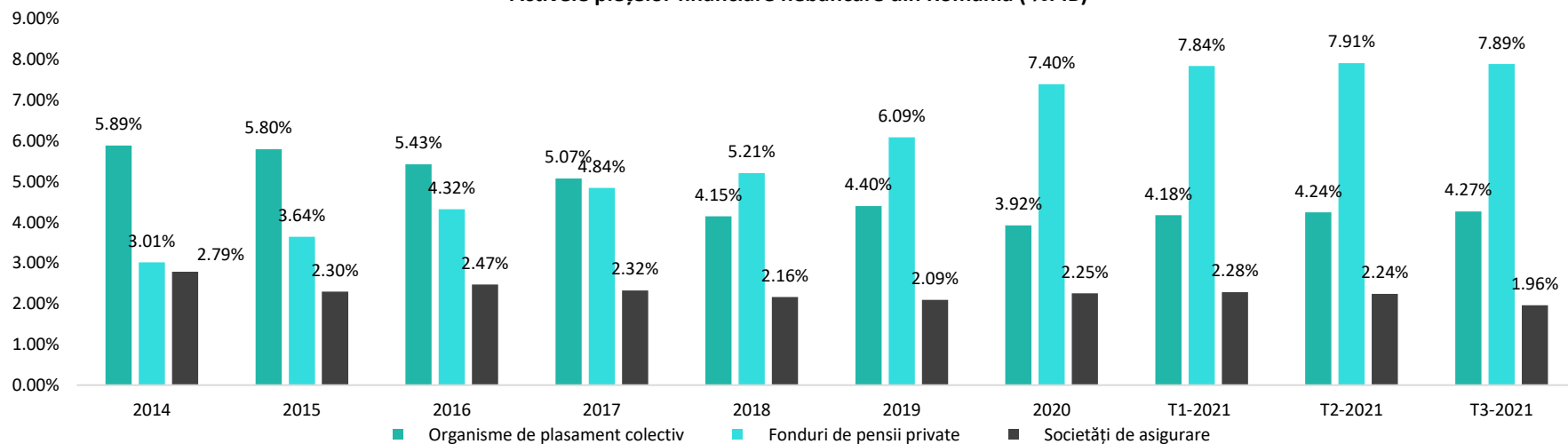
Dimensiunea sectorului financiar bancar vs. nebanca

Activele piețelor financiare bancare și nebanca din România (% PIB)

* nu sunt incluse IFN-urile

Activele piețelor financiare nebanca din România (% PIB)

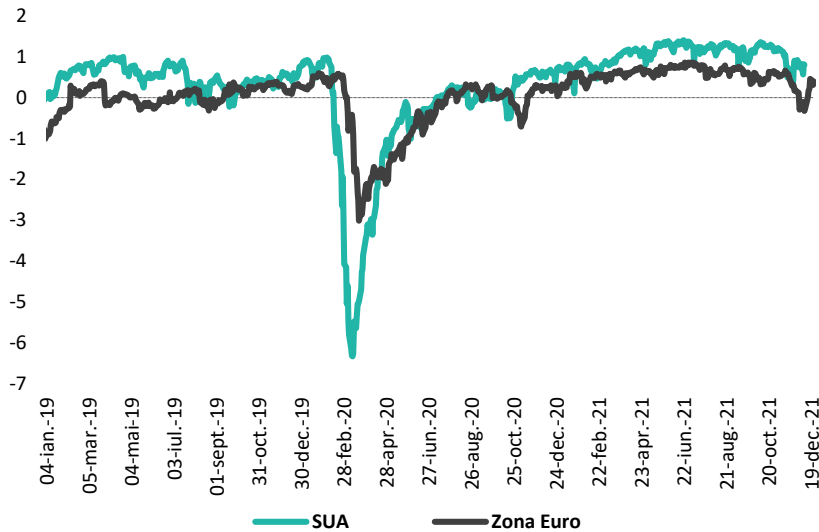
Sursă: BNR, INS, ASF

Evenimente importante și tendințele săptămânii

- Noua strategie de îmbunătățire și modernizare a raportării în scopuri de supraveghere financiară, prezentată de Comisia Europeană, are ca obiectiv să instituie un sistem care să pună la dispoziția autorităților de supraveghere de la nivelul UE și de la nivel național date exacte, coerente și furnizate în timp util și care să reducă, în același timp, la minimum sarcina generală de raportare care revine instituțiilor financiare. Strategia va fi în cele din urmă în beneficiul cetățenilor, pentru că supravegherea va fi mai eficientă și mai flexibilă, asigurând stabilitatea sistemului financiar, integritatea pieței și protecția investitorilor. De asemenea, va ajuta companiile prin reducerea sarcinii de raportare, acolo unde este posibil. Planul UE privind finanțele digitale are patru componente principale:
 - *asigurarea coerenței și standardizării datelor* prin utilizarea unei terminologii clare și comune, precum și a unor standarde, formate și norme comune.
 - *facilitarea schimbului de date și a reutilizării datelor raportate* între autoritățile de supraveghere prin eliminarea obstacolelor juridice și tehnologice nejustificate, scopul fiind evitarea duplicării cererilor de date.
 - *îmbunătățirea modului în care sunt stabilite cerințele de raportare* prin elaborarea de orientări bazate pe cele mai bune practici în materie de aplicare a principiilor unei legiferări mai bune cu privire la raportarea în scopuri de supraveghere.
 - *instituirea unor mecanisme comune de guvernare* care să îmbunătățească coordonarea și să încurajeze stabilirea unor relații mai strânse de cooperare între diferitele autorități de supraveghere și alte părți interesate relevante, astfel încât acestea să își pună în comun cunoștințele și să facă schimb de informații.

Indicatori privind piețele financiare nebankare

Evoluția condițiilor de tranzacționare pe piețele financiare internaționale

Sursa: Bloomberg Financial Conditions Indices

Nivelul de stres în cadrul sistemului financiar european s-a majorat semnificativ și se situează în jurul valorii de 0,108, conform indicatorului compozit calculat de Banca Centrală Europeană.

Condițiile de tranzacționare prezintă o deteriorare pentru piețele financiare din zona Euro și SUA la finalul lunii noiembrie 2021. Cu toate acestea, piața din SUA marchează o ușoară revenire în primele săptămâni ale lunii decembrie 2021.

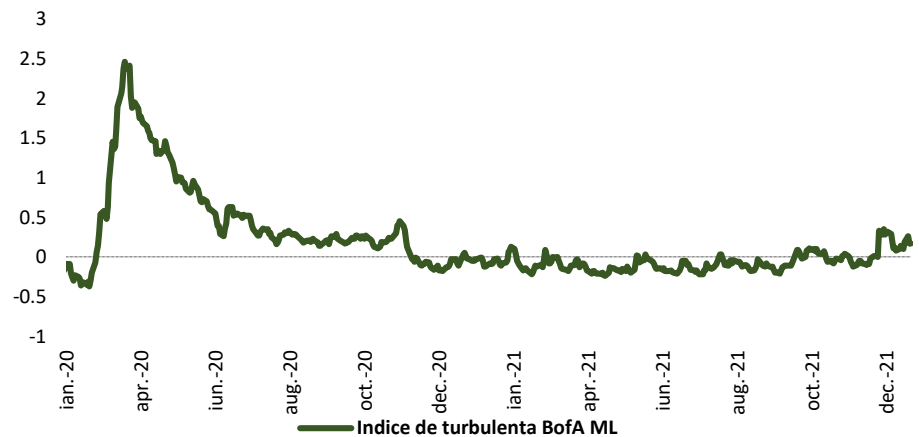
Indicele de turbulență pe piețele bursiere internaționale, calculat de Bank of America Merrill Lynch, se află pe un trend descendent, poziționându-se deasupra nivelului zero.

Nivelul de stres în sistemul financiar european

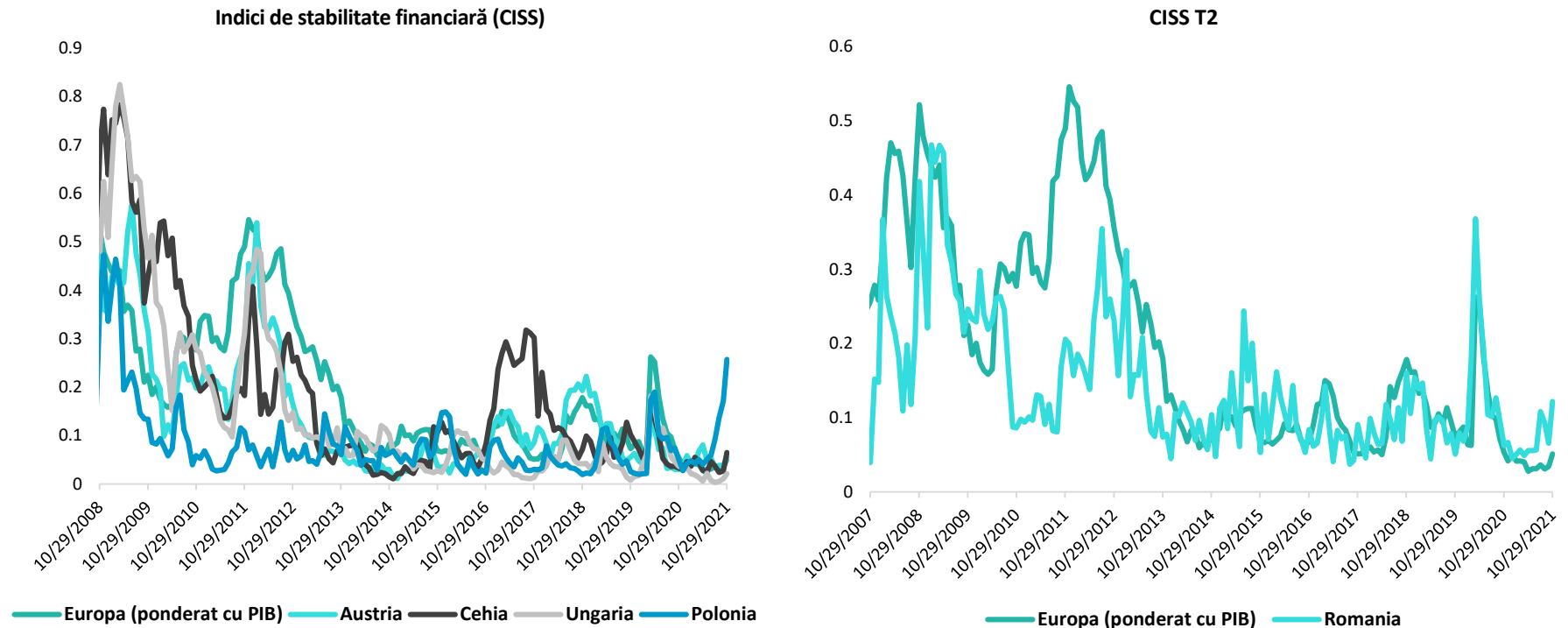
Sursa: ECB

Indicele de turbulență pe piețele financiare internaționale

Sursa: Bank of America Merrill Lynch

Indicatori privind piețele financiare nebankare

Sursa: Datastream, calcule ASF

Indicatorul compozit al riscului sistemic (CISS) este folosit pentru a măsura starea actuală de instabilitate, de ex. nivelul actual al fricțiunilor, stresul și încordarea (sau lipsa acestora) în sistemul financiar și pentru a condensa acea stare de instabilitate financiară într-un singur indicator.

În prima parte a anului 2021, atât în România, cât și în Uniunea Europeană nivelul indicatorului s-a menținut la un nivel scăzut, acest lucru sugerând un climat investițional stabil. Indicatorul sugerează că nu există tensiuni macroeconomice, însă în contextul răspândirii noilor tulpini de COVID-19, acesta poate înregistra o ușoară creștere, fiind afectat de volatilitatea activelor financiare pe care le măsoară. Conform prognozei recente a OECD privind perspectivele macroeconomice globale, redresarea economică globală continuă, dar ritmul său a încetinit și devine din ce în ce mai dezechilibrat. Incapacitatea de a asigura o vaccinare rapidă și eficientă la nivel mondial se dovedește costisitoare, incertitudinea rămânând ridicată din cauza apariției continue de noi tulpini ale virusului.

Riscul macroeconomic pe plan extern și local: Evoluții macroeconomice curente

Potrivit datelor publicate de Eurostat, în trimestrul III 2021, **PIB-ul ajustat sezonier** a crescut cu 2,2% în zona euro, respectiv cu 2,1% în UE comparativ cu trimestrul anterior, fiind al doilea trimestru consecutiv în care indicatorul înregistrează un avans și recuperează din pierderile înregistrate. Comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, PIB-ul ajustat sezonier s-a majorat cu 3,9% în zona euro și cu 4,1% în UE în trimestrul III 2021.

Conform datelor publicate de INS, pe plan local, **produsul intern brut** a fost, în termeni reali, mai mare cu 0,4% în trimestrul III 2021 comparativ cu trimestrul II 2021. Față de perioada similară a anului anterior, în trimestrul III 2021, produsul intern brut al României a înregistrat o creștere cu 7,4% pe seria brută, respectiv de 8,1% pe seria ajustată sezonier.

În ceea ce privește prognozele referitoare la creșterile economice, Comisia Europeană (prognoza de toamnă 2021) estimează o creștere de 5,0% atât a economiei din zona euro, cât și a economiei UE, în anul 2021, o revizuire în ușoară creștere (+0,2pp) față de prognoza de vară 2021.

Evoluția PIB (%) și a prognozei PIB (%) în perioada 2019 - 2022

Regiune/ țară	2019	T1 2020	T2 2020	T3 2020	T4 2020	2020	T1 2021	T2 2021	T3 2021	Comisia Europeană		FMI	
										2021f	2022f	2021f	2022f
Zona euro	1,6	-3,1	-14,5	-4,1	-4,4	-6,4	-1,1	14,4	3,9	5,0	4,3	5,0	4,3
Germania	1,1	-1,9	-11,3	-3,7	-2,9	-4,6	-3,0	10,0	2,6	2,7	4,6	3,1	4,6
Spania	2,1	-4,3	-21,5	-8,7	-8,8	-10,8	-4,2	17,5	2,7	4,6	5,5	5,7	6,4
Franța	1,8	-5,4	-18,6	-3,6	-4,3	-7,9	1,5	18,8	3,3	6,5	3,8	6,3	3,9
Italia	0,4	-5,9	-18,1	-5,4	-6,6	-8,9	-0,6	17,1	3,9	6,2	4,3	5,8	4,2
Bulgaria	4,0	-1,0	-7,7	-4,6	-2,9	-4,4	-1,4	7,1	4,6	3,8	4,1	4,5	4,4
Croația	3,5	1,0	-14,2	-10,4	-7,4	-8,1	-0,5	16,8	15,5	8,1	5,6	6,3	5,8
Ungaria	4,6	1,8	-13,3	-4,5	-3,4	-4,7	-1,5	17,3	6,1	7,4	5,4	7,6	5,1
Polonia	4,7	2,2	-7,8	-1,9	-2,5	-2,5	-1,1	10,9	5,5	4,9	5,2	5,1	5,1
România*	4,2	2,4	-9,9	-5,1	-2,2	-3,7	-0,4	13,8	8,1	7,0	5,1	7,0	4,8

Sursa: Eurostat, serii ajustate sezonier, modificare față de aceeași perioadă a anului anterior, prognoza de toamnă a CE 2021, World Economic Outlook – octombrie 2021, FMI, * actualizare cu date INS conform comunicatului publicat în 7.12.2021

Conform prognozei Comisiei Europene (prognoza de toamnă 2021), produsul intern brut al României va crește cu 7% în anul 2021, o revizuire în sens descendent comparativ cu estimarea CE din prognoza de vară 2021 (7,4%).

Comisia Națională de Strategie și Prognoză a menținut la 7% prognoza economică privind creșterea produsului intern brut pentru anul 2021, pe fondul revenirii activității în industrie (+5,9%), agricultură (+20,3%) și servicii (+6,8%) față de anul 2020. Conform CNSP, pentru sectorul construcțiilor este estimată o creștere a valorii adăugate brute cu 0,2%.

Riscul macroeconomic pe plan extern și local: Evoluții macroeconomice curente

Rata anuală a inflației în zona euro s-a situat la o valoare de 4,9% în noiembrie 2021, în creștere față de nivelul înregistrat în luna octombrie (4,1%). Evoluția ratei anuale a inflației a fost influențată în principal de majorarea prețurilor la energie (+27,5%), având în vedere că rata anuală a inflației de bază (excl. energia și alimentele neprocesate) s-a situat în noiembrie 2021 la un nivel de 2,6%. Cele mai scăzute rate anuale au fost înregistrate în Malta (2,4%), Portugalia (2,6%) și Franța (3,4%), în timp ce Lituania (9,3%), Estonia (8,6%) și Ungaria (7,5%) au consemnat cele mai mari rate anuale ale inflației.

Rata anuală a inflației IPC a fost de 7,80% în noiembrie 2021 în România, valoare în ușoară scădere comparativ cu cea înregistrată în octombrie (+7,94%). Contribuțiile semnificative la rata anuală a inflației au avut-o majorarea prețurilor mărfurilor nealimentare (+10,49%), mărfurilor alimentare (+6,10%) și serviciilor (+4,09%).

Cifra de afaceri din serviciile de piață prestate în principal întreprinderilor a continuat tendința ascendentă în luna octombrie 2021 față de perioada similară anului precedent, avansând cu 17,2% ca serie brută, respectiv cu 19,0% ca serie ajustată sezonier. Cea mai mare creștere a fost înregistrată din activitățile de servicii informatice și tehnologia informației (+33,1%), urmate de alte servicii furnizate în principal întreprinderilor (+17,1%), activitățile de transporturi (+16,7%), activitățile de producție cinematografică, video, programe de televiziune; difuzare și transmitere de programe (+4,9%) și de activitățile de comunicații (+2,1%).

Volumul lucrărilor de construcții a continuat să scadă pe plan local și în luna octombrie 2021 cu 16,8% ca serie brută și cu 13,7% ca serie ajustată sezonier comparativ cu perioada similară a anului precedent. Cea mai semnificativă scădere a fost înregistrată în cazul lucrărilor de reparații capitale (-37,6%), urmate de lucrările de întreținere și reparații curente (-16,8%) și lucrările de construcții noi (-13,2%). Pe obiecte de construcții, seria brută evidențiază o creștere a volumului lucrărilor la clădirile rezidențiale (+29,9%), în timp ce clădirile nerezidențiale (-29,3%) și construcțiile ingineresti (-26,1%) au înregistrat scăderi.

Producția industrială a scăzut în România cu 8,6% ca serie brută, respectiv cu 6,1% ca serie ajustată sezonier în luna octombrie 2021 față de octombrie 2020. Cele mai semnificative scăderi au fost înregistrate de industria prelucrătoare (-12,1%) și industria extractivă (-3,1%). Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat a crescut cu 15,3%.

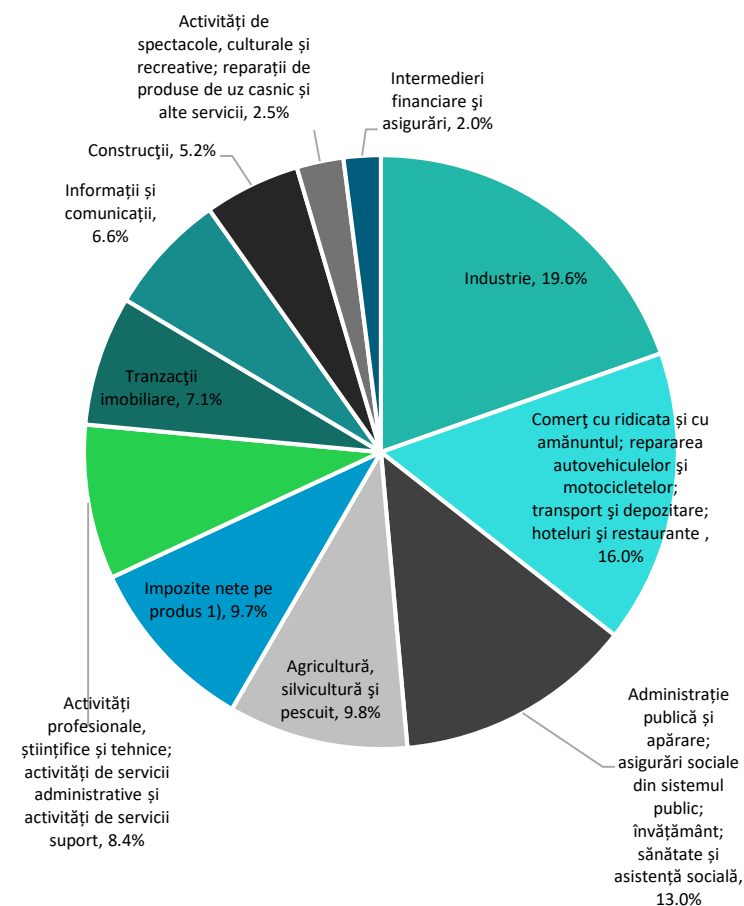
Comerțul cu amănuntul (serie ajustată sezonier) a crescut cu 0,2% în zona euro și cu 0,3% în Uniunea Europeană în luna octombrie 2021 comparativ cu luna precedentă. Față de aceeași perioadă a anului anterior, comerțul cu amănuntul (serie ajustată sezonier) a crescut cu 1,4% în zona euro și cu 2,3% în UE în luna octombrie 2021. În UE, volumul a crescut cu 9,0% pentru comerțul cu amănuntul al carburanților și cu 3,8% pentru comerțul cu amănuntul al produselor nealimentare, în timp ce comerțul cu amănuntul al produselor alimentare, băuturi și tutun a scăzut cu 0,8%. Dintre statele membre pentru care sunt disponibile date, cele mai mari creșteri anuale ale volumului comerțului cu amănuntul au fost înregistrate în Slovenia (+34,3%), Polonia (+12,4%) și Estonia (+11,0%), pe când cele mai semnificative scăderi au fost observate în Germania (-2,8%), Letonia (-2,3%) și Irlanda (-1,9%). **În România, volumul cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul** a crescut în octombrie 2021 cu 4,0% ca serie brută și cu 5,5% ca serie ajustată sezonier față de octombrie 2020. Creșterea volumului cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul a avut loc ca urmare a creșterilor înregistrate în ceea ce privește comerțul cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate (+6,3%), urmat de vânzările de produse nealimentare (+3,9%) și de vânzările de produse alimentare, băuturi și tutun (+2,7%).

Indicatorul sentimentului economic (ESI) a atins valoarea de 116,5 puncte în Uniunea Europeană în luna noiembrie 2021, situându-se peste nivelurile înregistrate în perioada pre-criză. În luna noiembrie 2021, încrederea în comerțul cu amănuntul și-a revenit cu 1,6 puncte față de valoarea înregistrată în luna precedentă. În România, indicatorul sentimentului economic înregistrează o valoare mai scăzută față de media UE, situându-se în luna noiembrie 2021 la un nivel de 99,5 puncte, în scădere ușoară față de luna octombrie (99,8 puncte). În România, încrederea în sectorul industrial și-a revenit cu 1,7 puncte față de valoarea înregistrată în luna anterioară, în timp ce încrederea în sectorul comerțului cu amănuntul s-a diminuat cu 1,0 puncte comparativ cu luna precedentă.

Riscul macroeconomic în România: Evoluția sectorului real și inflației, poziția externă

Produsul intern brut pe categorii de resurse în trimestrul III 2021 (serie brută)

	Realizări** – milioane lei, prețuri curente -
Industrie	63.280,5
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	51.556,6
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	41.954,3
Agricultură, silvicultură și pescuit	31.612,3
Impozite nete pe produs ¹⁾	31.305,4
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	27.179,1
Tranzacții imobiliare	22.841,2
Informații și comunicații	21.416,3
Construcții	16.883,1
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	8.230,2
Intermedieri financiare și asigurări	6.529,7
Produs intern brut	322.788,7

Sursa: INS

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

** Actualizat cu PIB în trimestrul III 2021, date provizorii (1), INS

Riscul macroeconomic în România: evoluția sectorului real și inflației, poziția externă

Evoluția datoriei guvernamentale (% PIB)

	2019-T1	2019-T2	2019-T3	2019-T4	2020-T1	2020-T2	2020-T3	2020-T4	2021-T1	2021-T2
Italia	136,0	137,3	136,5	134,3	137,5	149,1	154,2	155,6	159,6	156,3
Franța	98,7	98,5	99,4	97,5	100,7	113,0	115,4	115,0	117,9	114,6
Spania	98,4	98,5	97,5	95,5	99,2	110,3	114,1	120,0	125,3	122,8
Zona euro	86,0	85,8	85,4	83,6	85,7	94,4	96,6	97,3	100,0	98,3
UE	79,6	79,4	78,8	77,2	78,9	87,2	89,2	90,1	92,4	90,9
Ungaria	68,3	67,1	67,1	65,5	65,8	70,2	73,8	80,1	80,8	77,4
Germania	61,1	60,5	60,4	58,9	60,1	66,4	69,1	68,7	69,9	69,7
Polonia	48,9	47,7	46,9	45,6	47,5	54,6	56,5	57,4	59,0	57,4
România	33,8	33,8	35,1	35,3	37,4	40,7	43,1	47,4	47,7	47,5
Bulgaria	20,7	20,1	20,3	20,0	19,9	21,2	25,0	24,7	24,7	24,7

Sursa: Eurostat

Ponderea **datoriei guvernamentale în PIB** este de 98,3% în zona euro pentru trimestrul II 2021, în creștere comparativ cu nivelul înregistrat în trimestrul IV 2019 (83,6%), înainte de criza generată de COVID-19. La nivelul statelor membre UE, există o eterogenitate considerabilă a nivelului de îndatorare, ponderea datoriei publice în PIB variind de la 19,6% (Estonia) la 207,2% (Grecia). România se situează printre statele membre UE cu un nivel mai scăzut de îndatorare (47,5%), sub media de îndatorare a statelor membre ale UE de 90,9% din PIB. În august 2021, datoria administrației publice a României s-a situat la o valoare de aproximativ 550,34 miliarde lei, reprezentând 49,7% din PIB, în creștere față de finalul lui 2020 (499,15 miliarde lei), când se situa la un nivel de 47,3% din PIB.

Potrivit BNR, **investițiile directe ale nerezidenților în România (ISD)** au însumat o valoare de circa 6,9 miliarde euro în primele 10 luni ale anului 2021 față de valoarea de aproximativ 2,1 miliarde euro în perioada ianuarie-octombrie 2020. Pe de altă parte, contul curent al balanței de plăți a înregistrat un deficit de 13,9 miliarde euro față de circa 8,8 miliarde euro în perioada similară a anului precedent. Evoluția contului curent a fost însoțită de o creștere a datoriei externe totale cu circa 5,8 miliarde euro în perioada ianuarie-octombrie 2021 la aproximativ 133 miliarde euro.

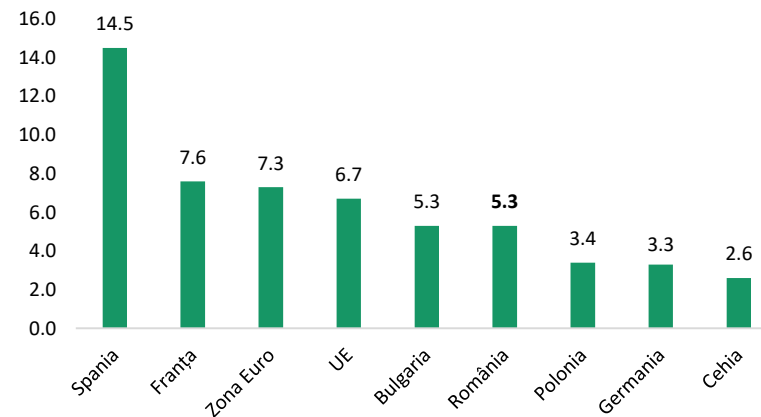
Conform datelor publicate de INS, în primele 10 luni ale anului, **exporturile FOB** au crescut cu 19,6%, în timp ce **importurile CIF** au crescut cu 21,8% față de aceeași perioadă a anului anterior, ceea ce a condus la o mărire cu circa 4.349,5 milioane euro a deficitului balanței comerciale (FOB/CIF) până la o valoare de aproximativ 19.209,1 milioane euro.

Rata șomajului ajustată sezonier în zona euro s-a situat la 7,3% în luna octombrie 2021, în scădere cu 0,1 pp față de luna precedentă. La nivelul UE, rata șomajului s-a menținut la nivelul de 6,7%.

Rata șomajului ajustată sezonier în România s-a situat în octombrie 2021 la o valoare de 5,3%, valoare similară cu cea înregistrată în luna anterioară, conform datelor publicate de INS.

La nivel local, se menține tendința conform căreia rata șomajului în rândul bărbaților (5,7%) este mai mare față de rata șomajului la femei (4,8%).

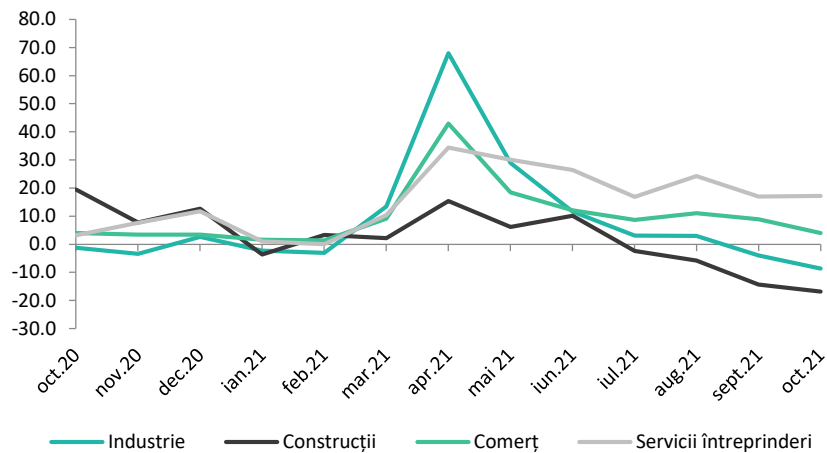
Rata șomajului (octombrie 2021)

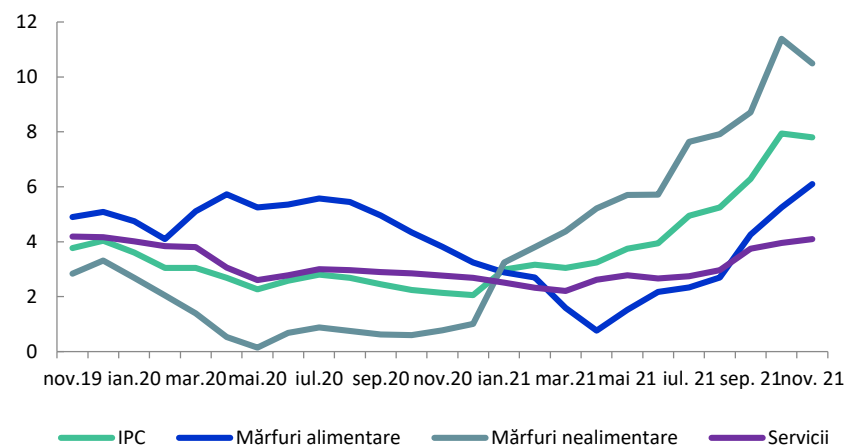
Sursa: Eurostat, date ajustate sezonier

Riscul macroeconomic în România: evoluția sectorului real și inflației, poziția externă

Principalii indicatori privind activitatea sectorială (variație anuală, %)

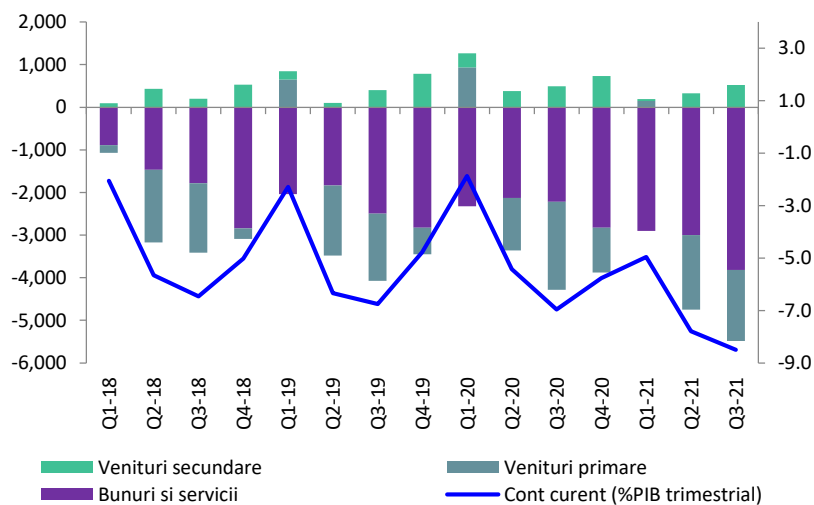

Evoluția ratei anuale a inflației

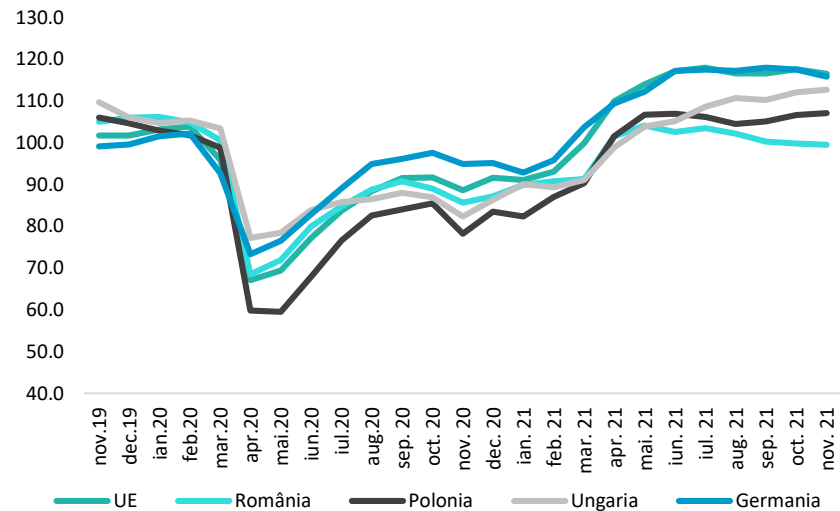
Sursa: INS, calcule ASF

Evoluția contului curent pe componente (mil. euro)

Sursa: BNR, calcule ASF

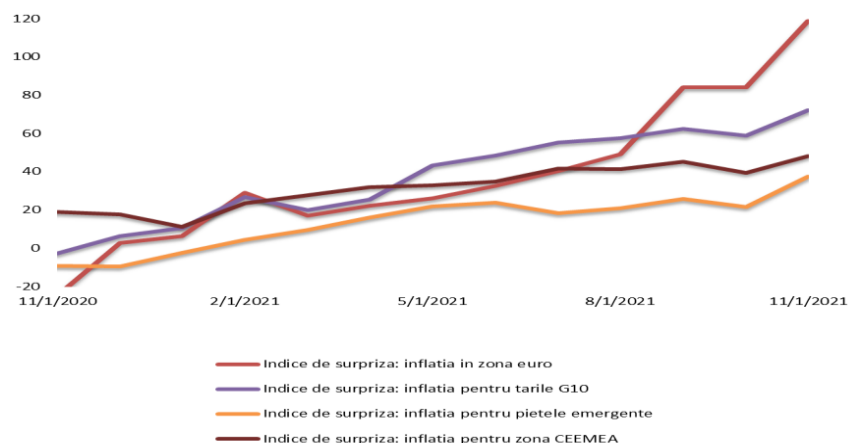
Indicele sentimentului economic în UE

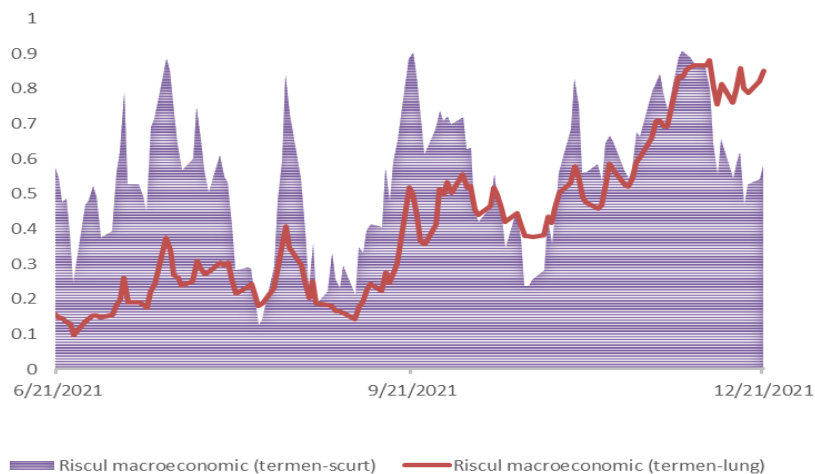
Sursa: Eurostat

Riscul macroeconomic în România: evoluția sectorului real și inflației, poziția externă

Indicele de surpriză a inflației

Riscul macroeconomic

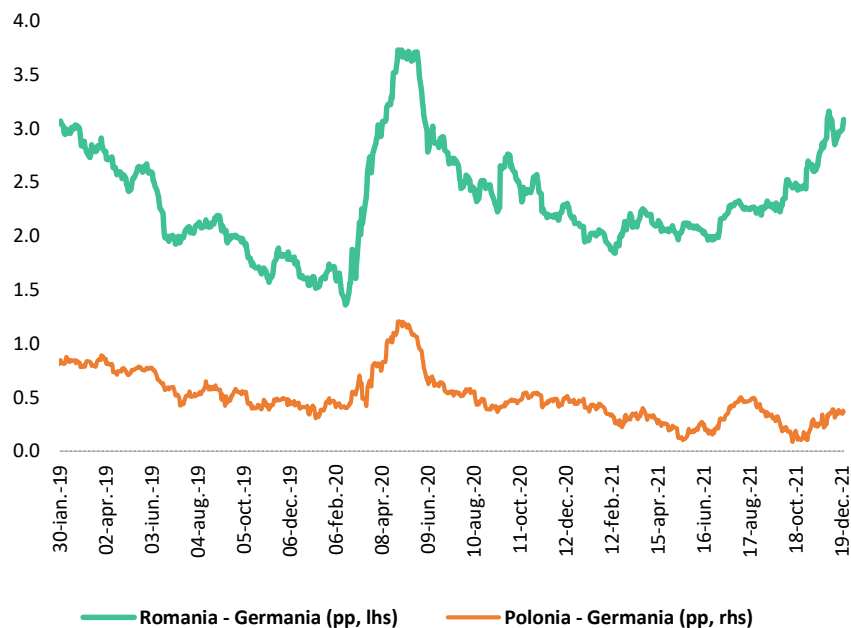
Sursa: Refinitiv

Indicele de surpriză a inflației (ISI) este un indicator care măsoară deviația față de prognoza oferită de modelul de inflație pentru luna următoare. O valoare pozitivă a indicelui arată că **inflația a fost mai mare decât era așteptată**, decât cea calculată în model. Indicele ISI este calculat lunar, pe baza unui model care include indicii de preț și de producție industrială (IPC, IPI), a șocurilor salariale sau a altor indici unde există mai multe date statistice pentru calculul inflației. Indicii ISI au o corelație cu riscurile macroeconomice și cu volatilitatea cursului de schimb. Prețul energiei și produselor agricole explică peste jumătate din volatilitatea indicilor ISI.

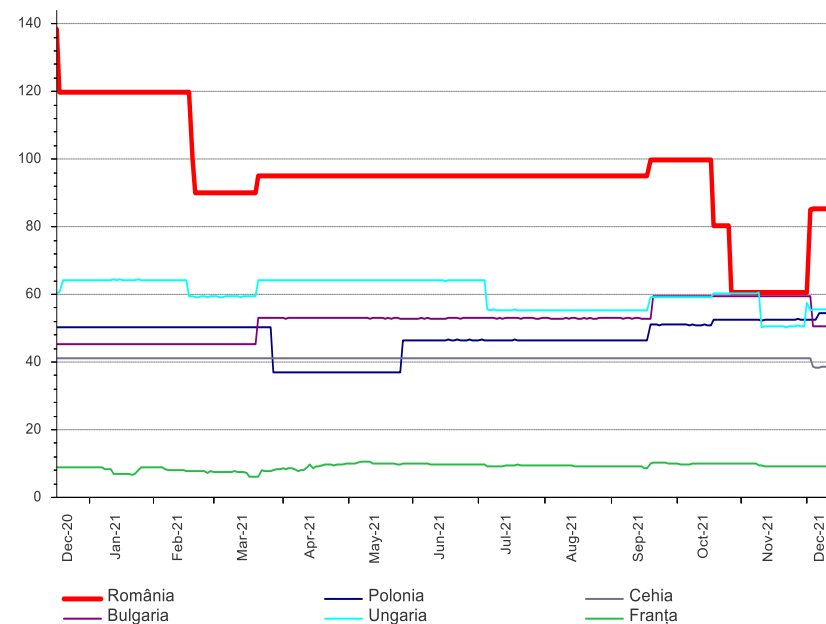
Riscurile macroeconomice au o tendință de creștere la nivel internațional, ceea ce a generat un climat economic ușor instabil, în timp ce inflația a avut o tendință de creștere peste așteptări. **În prezent, riscurile macroeconomice pe termen lung au depășit un prag critic de 50%**, ceea ce a condus la scăderi ale indicilor bursieri și la creșterea randamentelor obligațiunilor pe termen lung.

Riscul macroeconomic în România: evoluția sectorului real și inflației, poziția externă

Evoluția spread pentru obligațiunile suverane (10Y, EUR)

Evoluția cotațiilor CDS pentru obligațiuni suverane în regiunea ECE (5Y, USD)

Source: Refinitiv Datastream

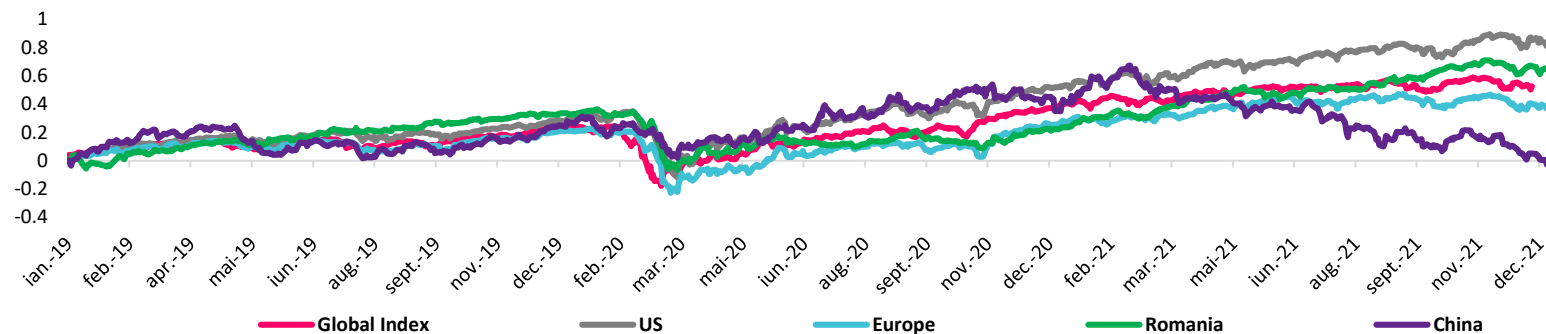
Sursa: Datastream

Cotațiile CDS aferente obligațiunilor emise de România (5y, USD) se situează la nivelul de 83 puncte, în scădere cu aproximativ 51% față de ultimul maxim. Variațiile CDS sunt influențate de variația randamentelor titlurilor de stat cu aceeași maturitate.

Spread-ul dintre obligațiunile suverane ale României pe 10 ani denuminate în euro și cele similare ale Germaniei s-a majorat în ultima perioadă, ceea ce poate fi interpretat ca fiind o deteriorare a încrederii investitorilor în ratingul de țară al României.

Riscul de piață: Evoluția indicilor de acțiuni

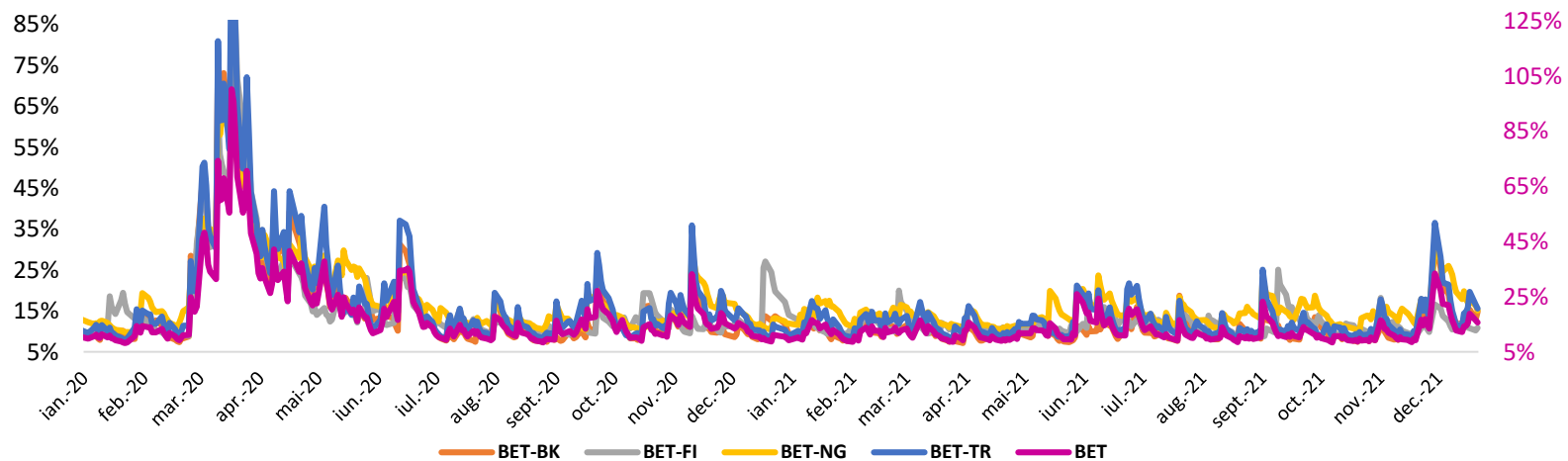
Evoluția burselor de acțiuni față de 31 dec. 2018

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

Luna decembrie a debutat cu o ușoară scădere a piețelor bursiere internaționale, în timp ce piețele asiatice înregistrează o deteriorare mai pronunțată pe fondul evoluțiilor variantei COVID Omicron, descoperită recent. Volatilitățile indicilor Bursei de Valori București au crescut semnificativ în prima parte a lunii decembrie, însă se situează pe o pantă descendentă în ultimele zile, iar regimul rămâne deocamdată unul mediu spre scăzut.

Volatilitatea indicilor bursieri locali - GARCH (1,1)

Sursa: BVB, prelucrare ASF

Riscul de piață: Evoluția indicilor de acțiuni

Randamentele burselor de acțiuni

Indici internaționali	1 săpt.	1 lună	3 luni
EA (EUROSTOXX)	-0,88%	-4,86%	0,25%
FR (CAC 40)	-0,93%	-3,22%	5,43%
DE (DAX)	-0,59%	-4,43%	0,27%
IT (FTSE MIB)	-0,41%	-4,36%	3,51%
GR (ASE)	-1,24%	-3,31%	-2,77%
IE (ISEQ)	-0,34%	-2,05%	-7,25%
ES (IBEX)	-0,58%	-7,58%	-5,13%
UK (FTSE 100)	-0,30%	-0,29%	4,40%
US (DJIA)	-1,68%	-1,57%	2,26%
IN (NIFTY 50)	-3,00%	-5,10%	-3,41%
SHG (SSEA)	-0,93%	2,69%	0,51%
JPN (N225)	0,38%	-3,85%	-6,41%

Indici BVB	1 săpt.	1 lună	3 luni
BET	-0,43%	-2,24%	1,32%
BET-BK	-1,17%	-3,35%	1,38%
BET-FI	-0,36%	-1,82%	-1,53%
BET-NG	-0,47%	-2,77%	3,53%
BET-TR	-0,41%	-2,23%	1,91%
BET-XT	-0,63%	-2,62%	0,61%
BET-XT-TR	-0,62%	-2,62%	1,06%
BETPlus	-0,43%	-2,35%	1,29%
ROTX	-0,32%	-2,76%	0,80%

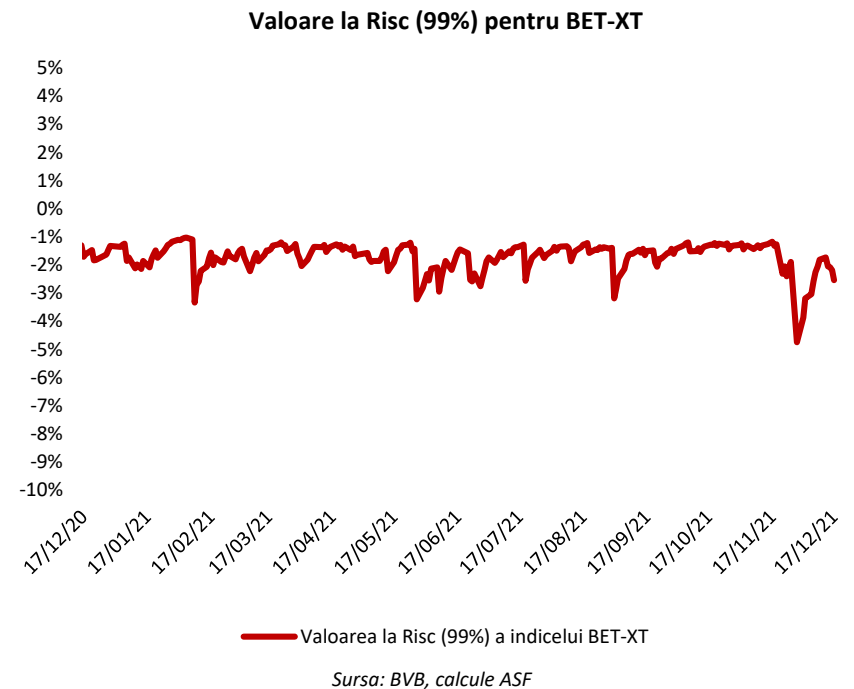
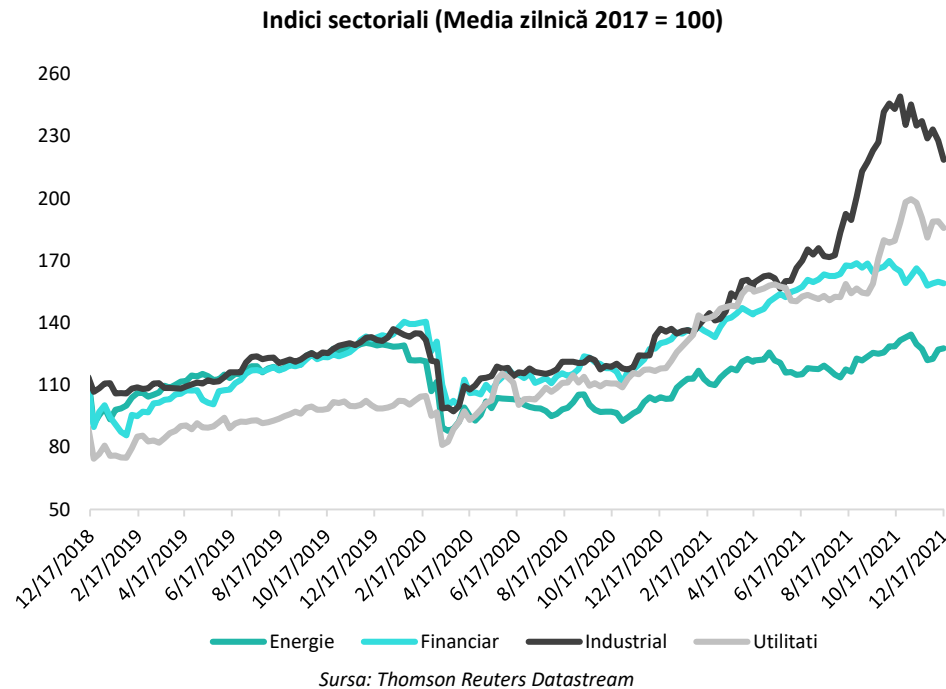
Sursa: date Datastream, calcule ASF; Notă: Max (verde) și min (roșu) sunt fixate la $\pm 4\%$ (1 săpt.), $\pm 8\%$ (1 lună) și $\pm 15\%$ (3 luni);
1 săpt.=17.12.2021 vs. 10.12.2021; 1 lună=17.12.2021 vs. 17.11.2021; 3 luni=17.12.2021 vs. 17.09.2021

Indicii europeni analizați au înregistrat evoluții negative pe termen foarte scurt (1 săptămână, 17 decembrie vs. 10 decembrie 2021). Prin urmare, cea mai semnificativă scădere a fost înregistrată de indicele ASE (GR: -1,24%), urmat de indicele CAC 40 (FR: -0,93%).

Principalii indici americani și asiatici au prezentat evoluții negative, cu excepția indicelui N225 (JPN: +0,38%). Astfel, cea mai importantă scădere a fost constatată în cazul indicelui NIFTY 50 (IN: -3,00%), urmat de indicele DJIA (US: -1,68%).

Indicii locali au avut evoluții negative pe termen foarte scurt (1 săptămână, 17 decembrie vs. 10 decembrie 2021). Astfel, scăderile au variat între -0,32% (indicele ROTX) și -1,17% (indicele BET-BK).

Riscul de piață: Evoluția indicilor de acțiuni

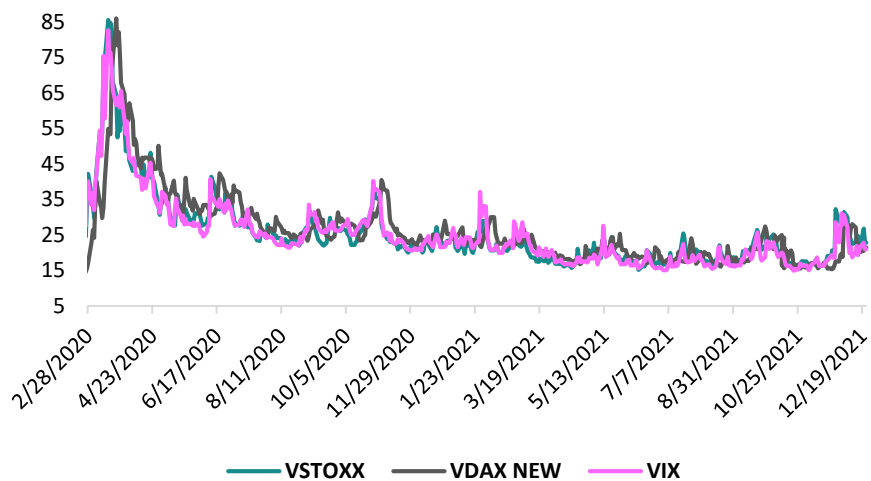

Indicele privind repartizarea pe sectoare investiționale arată faptul că sectorul financiar este preponderent dominant pe piața de capital din România, următoarele sectoare reprezentative fiind cel industrial și energetic.

VaR este o estimare statistică ce măsoară, pentru un anumit interval de încredere (de obicei între 95% și 99%), valoarea pe care un portofoliu o poate pierde într-o anumită perioadă de timp ca urmare a modificării prețului de piață. În graficul de mai sus este prezentată Valoarea la Risc pentru un nivel de semnificație de 1% (VaR la 99%) și cu un orizont de risc de o săptămână calculat sub ipoteza distribuției normale. Calculele indică existența unei probabilități de 1% ca indicele BET-XT să scadă peste 2% pentru următoarea săptămână.

Riscul de piață: Evoluția randamentelor indicilor bursieri ajustate la risc și a ratelor de dobândă

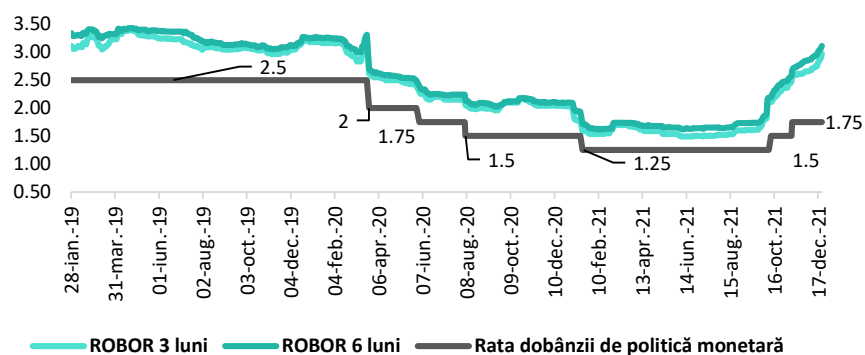
Indici de volatilitate implicită la nivel internațional

În perioada **13-17 decembrie 2021**, volatilitățile indicilor analizați au înregistrat evoluții mixte. Indicele de volatilitate VIX a crescut cu circa 15% față de finalul săptămânii trecute de la 18,69% la 21,57%.

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

Evoluția ROBOR la 3 luni și la 6 luni vs. rata dobânzii de politică monetară

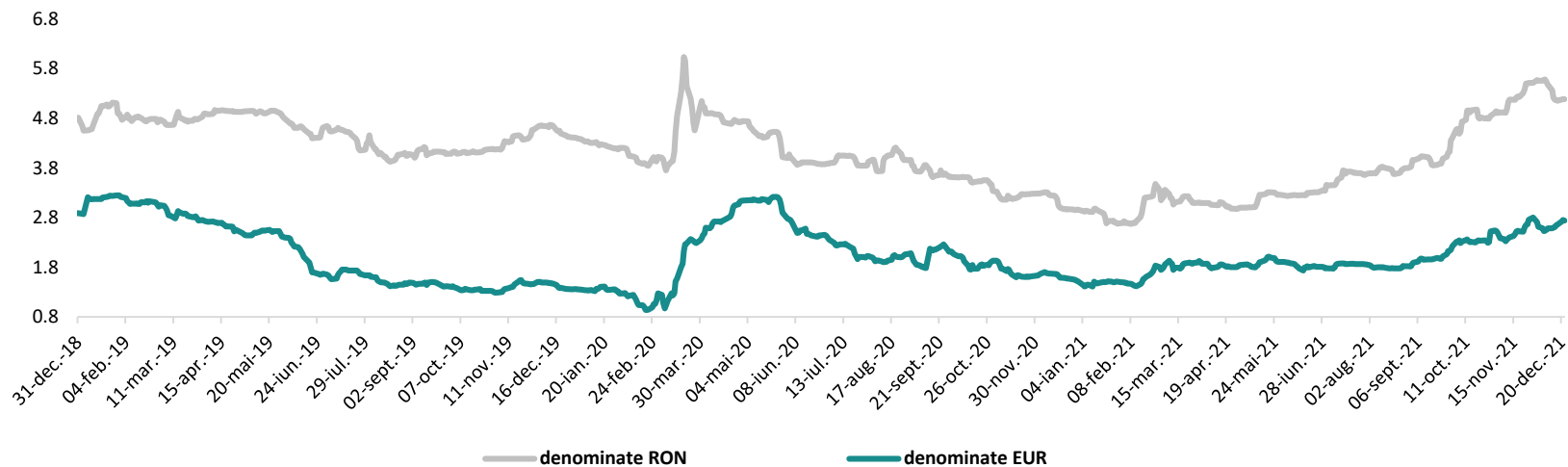

Randamentele pieței monetare interbancare locale (**ROBOR 3M** și **ROBOR 6M**) prezintă un trend ascendent și continuă să se situeze la niveluri superioare ratei de politică monetară (1,75%).

Sursa: BNR

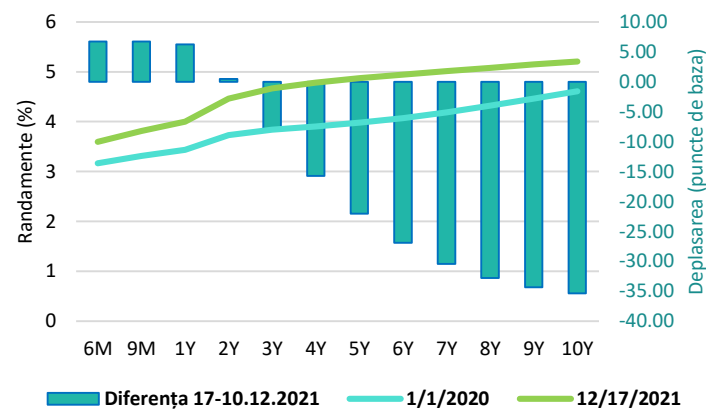
Riscul de piață: Evoluția ratelor de dobândă și a randamentelor obligațiunilor suverane

Evoluția randamentelor obligațiunilor suverane ale României (ytm, 10Y)

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

Curba randamentelor pentru obligațiunile de stat cu cupon zero, România

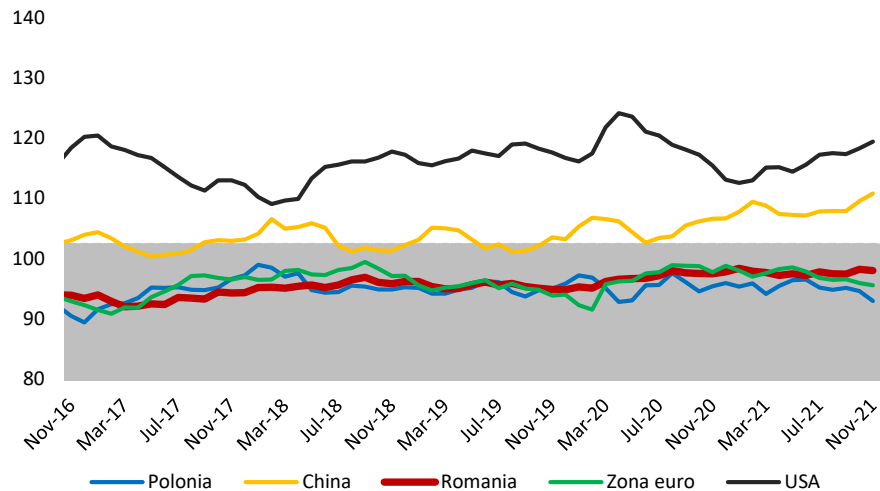
Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

Randamentele titlurilor de stat românești denominate în lei s-au redus, în timp ce randamentele titlurile de stat denominate în euro s-au majorat.

Randamentele obligațiunilor de stat cu cupon zero din România au înregistrat scăderi pentru maturitățile 3Y-10Y. Curba randamentelor pentru aceste obligațiuni este ascendentă, ceea ce indică o creștere a riscului de credit.

Riscul de piață: Evoluția cursului valutar

Cursul de schimb efectiv real (REER; 2014=100) Apreciere (>100)

Sursa: BIS, calcule ASF

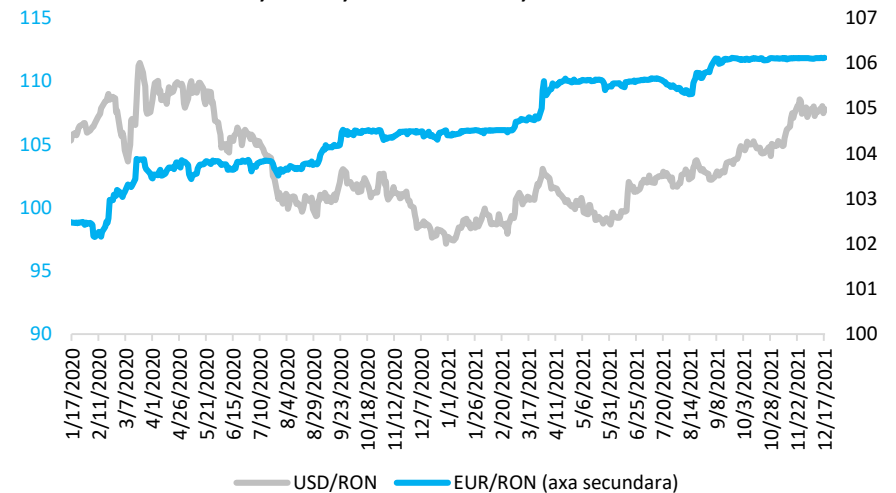
REER (cursul de schimb real efectiv) este un indicator de competitivitate internațională, fiind definit ca raportul dintre prețurile externe și cele interne și este măsurat în moneda locală. Deflatorul folosit de BIS pentru calculul REER este Indicele Prețurilor de Consum. Comparativ cu anul trecut (noiembrie 2020), **cursul real efectiv al leului s-a apreciat cu 0,5%** în termeni reali, **lira sterlină s-a apreciat cu 3,7%**, iar moneda euro **s-a depreciat cu 2,2%**.

Comparativ cu 1 ianuarie 2020, la 17 decembrie 2021 euro **s-a apreciat** în termeni nominali cu 6,1% față de leu, în timp ce dolarul american **s-a apreciat** față de leu cu 7,8%. În aceeași perioadă de timp moneda euro **s-a apreciat** față de dolar cu 1,4%.

În perioada **3-21 decembrie 2021** volatilitatea cursului de schimb EURRON a fost staționară, iar nivelul cursului de schimb a rămas staționar aproape de nivelul de 4,95 EUR/RON. Pronozăm că volatilitatea cursului de schimb va rămâne în continuare scăzută (aproximativ <1%) în următoarele patru săptămâni iar tendința monedei naționale este de depreciere.

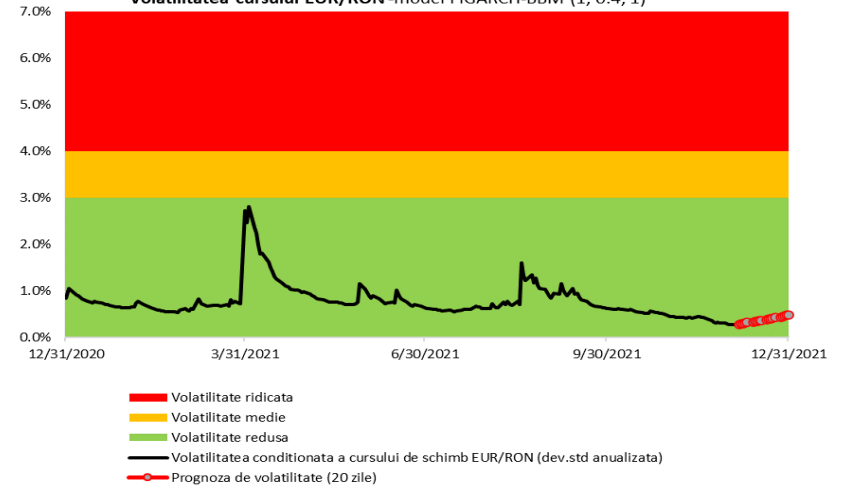
Memoria lungă în seriile de timp este definită ca autocorelație la intervale lungi. Analiza cursului de schimb EUR/RON arată faptul că este integrată fracționară. Dacă parametrul de memorie lungă d (0,38) ia valori în intervalul (0,0,5), atunci mărimea intervalului crește, iar șocurile descresc hiperbolic.

Evoluția cotațiilor valutare față de 1 ian. 2020

Sursa: Datastream, calcule ASF

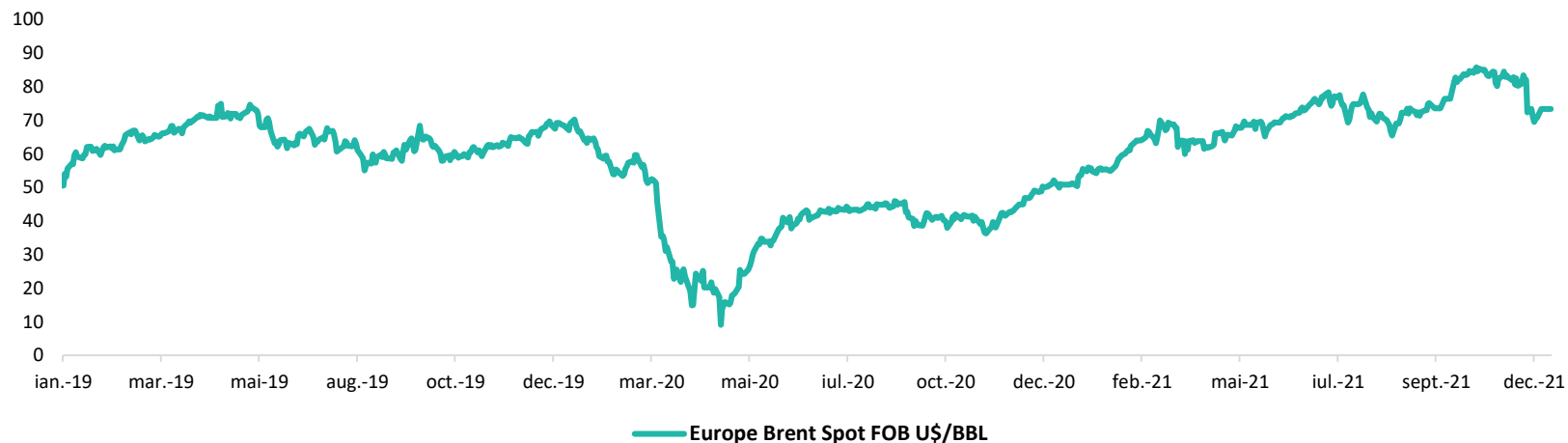
Volatilitatea cursului EUR/RON-model FIGARCH-BBM (1, 0.4, 1)

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

Riscul de piață: Evoluția prețurilor mărfurilor

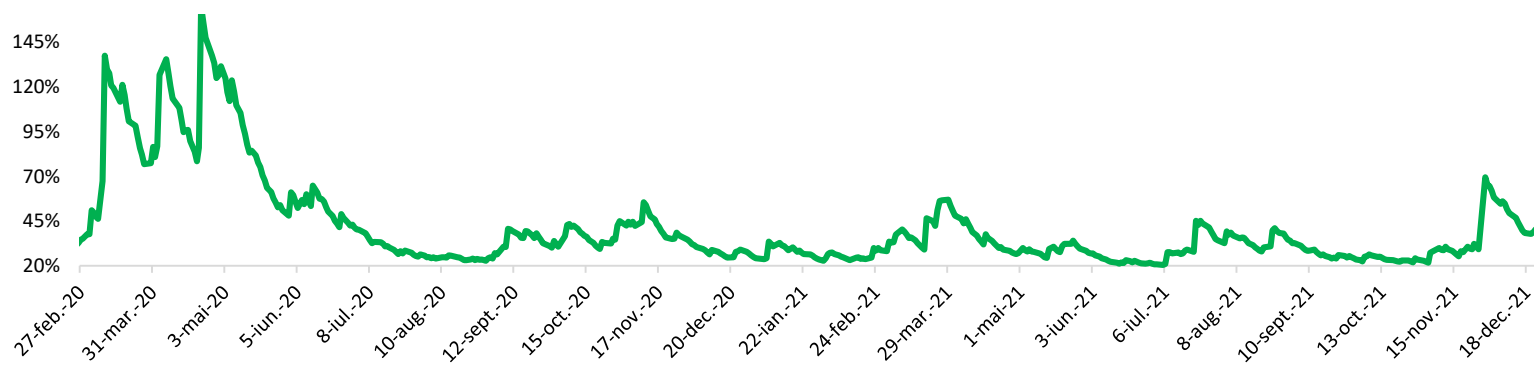
Evoluția Brent Oil

Prețul petrolului Brent s-a redus și se situează în jurul nivelului de 74 USD/bbl. Investitorii au rămas prudenți, deoarece varianta Omicron a coronavirusului a determinat reducerea călătoriilor, diminuând astfel perspectiva cererii de combustibil pe termen scurt.

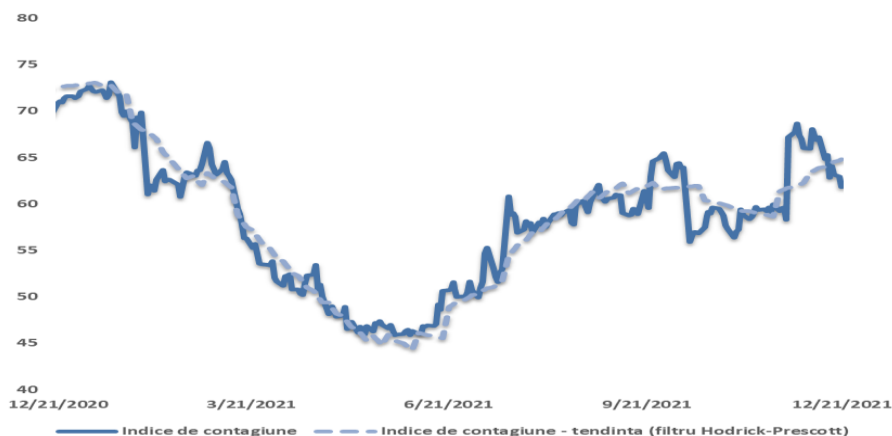
Potrivit Agenției Internaționale pentru Energie (IEA), care și-a modificat în sens ascendent ipotezele privind prețul petrolului pentru 2021 și 2022, este de așteptat ca prețurile țițeiului Brent să ajungă în medie la 79,40 USD/bbl anul viitor.

Volatilitatea Oil Brent

Riscul de contagiune pe piețele de acțiuni

Contagiunea în randamente

Sursa: Refinitiv; model ASF

Analiza contagiunii indică faptul că piața de capital din România este sensibilă la factorii de risc care influențează piețele de capital învecinate (Polonia, Austria și Ungaria). Contagiunea (IMF) este definită ca impactul modificărilor în prețul activelor dintr-o regiune (bursă) asupra prețurilor din altă regiune (bursă).

Începând cu luna iunie 2021 contagiunea a început să crească ușor pe fondul reducerii incertitudinii dar și a climatului de exuberanță pe mai multe burse care au avut o tendință de creștere foarte rapidă.

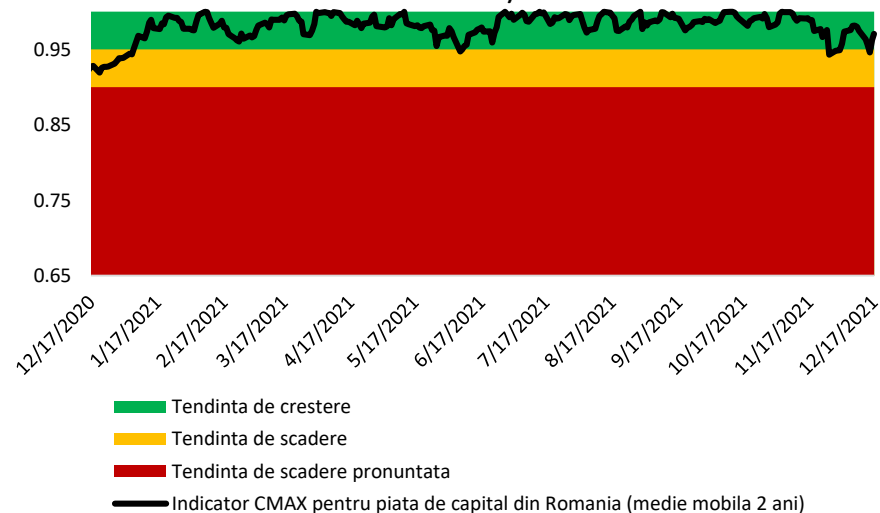
Scăderile de pe principalele piețe de capital europene care sunt o reacție la apariția variantei Omicron și a inflației ridicate din economiile europene, au condus la un salt în contagiune. Contagiunea crește atunci când mișcările piețelor bursiere au aceeași tendință, fie că este creștere sau scădere.

Creșterea piețelor de capital fără un fundament economic creează premisele unui climat investițional care generează bule speculative sau scăderi bruște pe fondul mărcării profitului. Scăderea principalilor indici bursieri validează prognozele anterioare și sugerează începutul unui proces de re-ajustare a piețelor de capital înspre valorile de echilibru. Influența piețelor externe de acțiuni a început să crească în ultimele două luni.

Indicatorul CMAX pentru piața de capital din România este calculat ca raportul dintre valoarea actuală a indicelui pieței de capital din România (indice calculat de Datastream similar indicelui BET-C) și valoarea maximă a indicelui din ultimii doi ani până la data curentă (Patel și Sarkar, 1998). O valoare sub 0,95 (cu 5% mai puțin față de maxima din ultimii doi ani) indică faptul că indicele este pe o tendință de scădere.

Recent, valoarea indicatorului a depășit pragul de 0,95, în contextul evoluției pozitive a principalilor indici BVB. Începând cu 11 octombrie, BVB a lansat BET AeRO, primul indice dedicat segmentului multilateral de tranzacționare care va include 20 de companii românești. Totodată, BVB a lansat încă doi indici pentru Piața Reglementată: BET-TRN și BET-XT-TRN, ce reprezintă variantele de randament total net ale indicilor BET-TR și BET-XT-TR.

Indicator CMAX pentru piața de capital din Romania (medie mobila 2 ani)

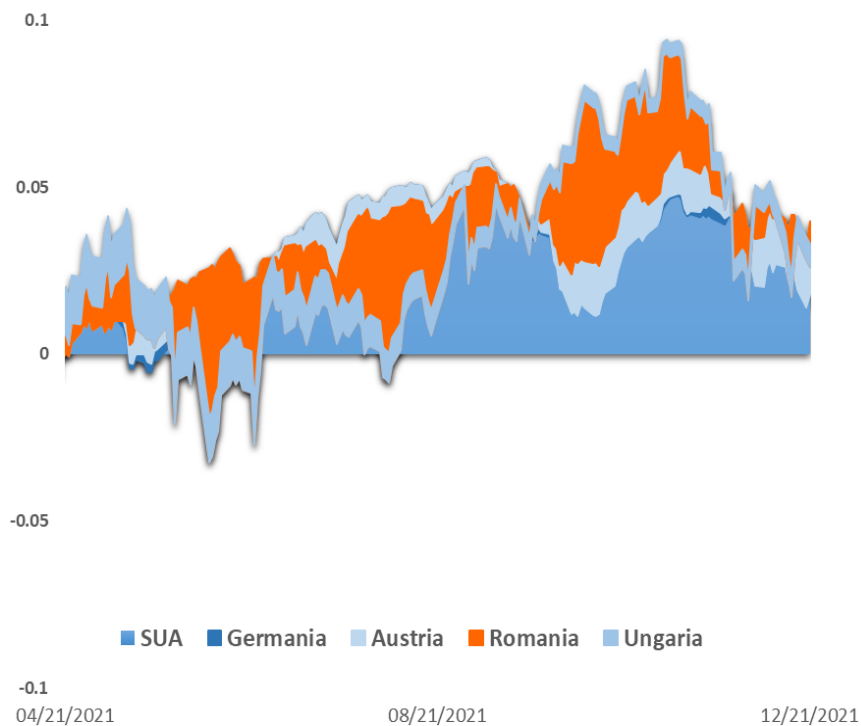
Sursa: Datastream, calcule ASF

Riscul de contagiune pe piețele de acțiuni

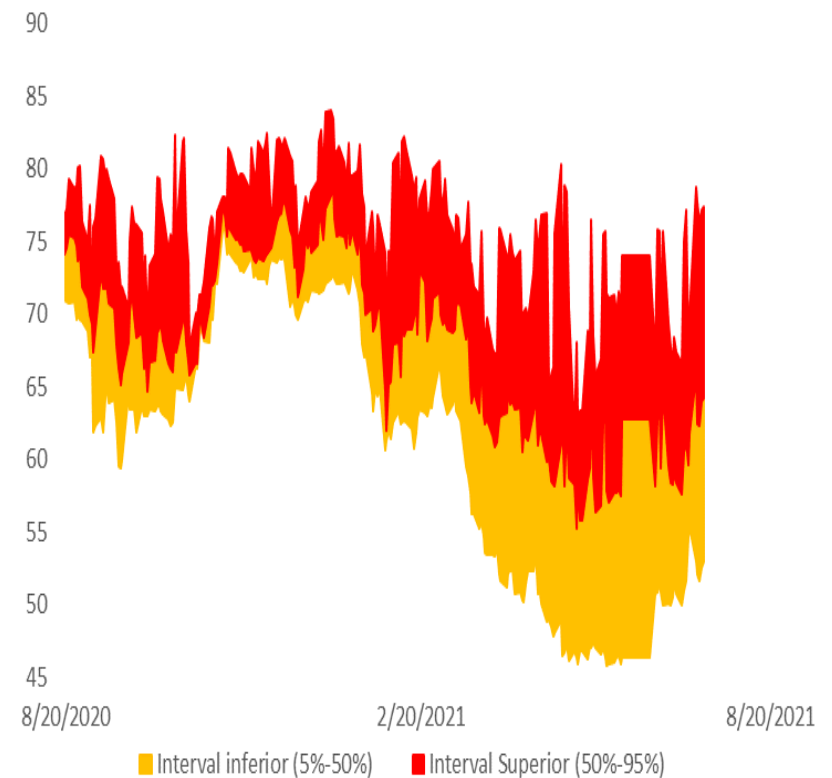
Spre deosebire de indicele de contagiune, descompunerea istorică a șocurilor arată cât de mult a fost influențată o bursă în evoluția trecută de alte burse. Descompunerea istorică a șocurilor primite de indicele pieței de acțiuni din România (indice calculat de Refinitiv Datastream similar indicelui BET-C) indică faptul că, în prezent, **bursa locală primește un mix de șocuri externe negative**.

Senzitivitatea indicelui de contagiune în randamente în funcție de structura modelului VAR arată că există o tendință de creștere pe cele mai multe piețe de capital care s-a accentuat în ultima perioadă.

Influența burselor externe asupra randamentelor pieței de acțiuni domestice (descompunerea istorică a șocurilor primite - model VAR)

Senzitivitatea indicelui de contagiune la structura VAR

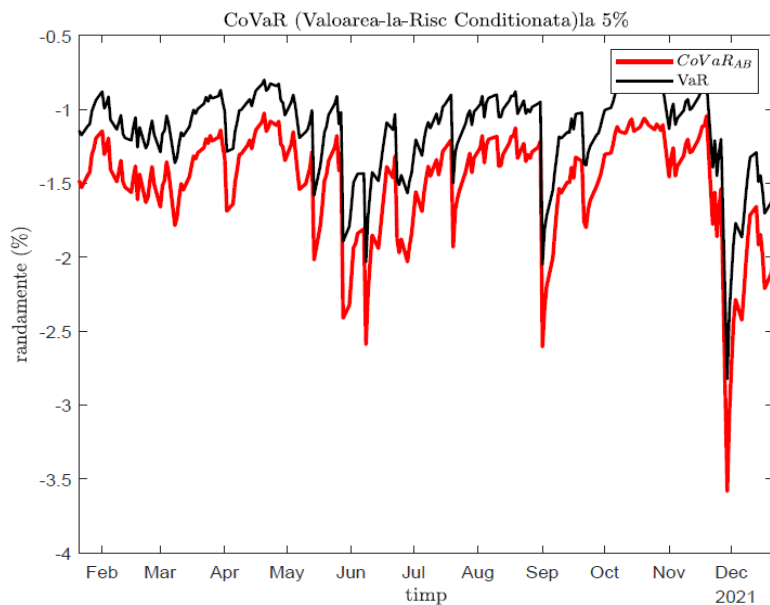
Sursa: Refinitiv, calcule ASF

Riscul de contagiune pe piețele de acțiuni

Șocurile negative pe o piață financiară se pot propaga și afecta cu ușurință alte piețe de capital. O modalitate de a măsura influența este cu ajutorul CoVaR. CoVaR este o măsură a influenței unei variabile asupra unei alte variabile, în cazul în care există o dependență între acestea.

Graficul din stânga prezintă CoVaR calculat la o frecvență zilnică pentru piața de capital din România, în scenariul în care șocurile negative de pe piața europeană financiară afectează piața de capital din România. CoVaR a fost calculat pe baza unor funcții de distribuție bivariată pentru a calcula evoluția randamentului indicelui reprezentativ pentru piața de capital din România, condiționat de scăderea indicelui reprezentativ pentru piața de capital europeană (indicele STOXX 600). Evoluția CoVaR se datorează dependențelor bivariate dintre cei doi indici. Dependența dintre randamentele negative, mișcările de dependență dintre acestea nu pot fi explicate cu corelații lineare. Astfel, dependența bivariată dintre indici a fost modelată cu un mix de distribuții bivariate bazat pe un model Markov-Switching cu două stări de volatilitate: o stare de volatilitate redusă și o stare de volatilitate ridicată. Când dependența dintre indici este redusă, aceasta este modelată cu o funcție de distribuție multivariată Gaussiană, în timp ce atunci când volatilitatea dependenței dintre indici crește este modelată cu o funcție Clayton¹. Dependența bivariată modelată cu Clayton este descrisă de un singur parametru care controlează dependența din coada stânga a distribuției.

În luna decembrie scăderile de piața europeană au condus prin contagiune la o scădere a principalilor indici bursieri.

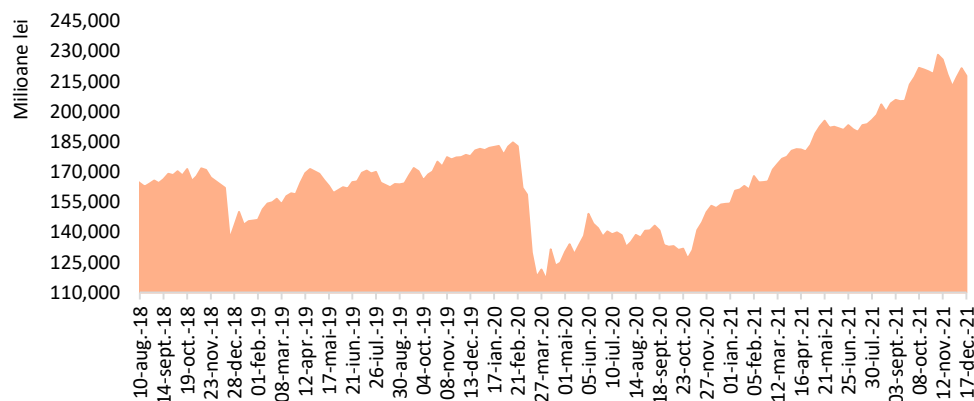

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

¹ Pentru mai multe detalii vezi <https://reference.wolfram.com/language/ref/CopulaDistribution.html>

Indicatori privind lichiditatea la BVB

Capitalizarea bursieră (acțiuni)

Capitalizarea bursieră a înregistrat o creștere de circa 41% în data de 17 decembrie 2021 comparativ cu finalul anului 2020 și o creștere de aproximativ 81% comparativ cu finalul lunii martie 2020. Raportat la finalul anului 2019, capitalizarea s-a majorat cu aproximativ 20%, arătând că valoarea de piață a companiilor locale listate pe piața principală a BVB a depășit nivelul pre-pandemie.

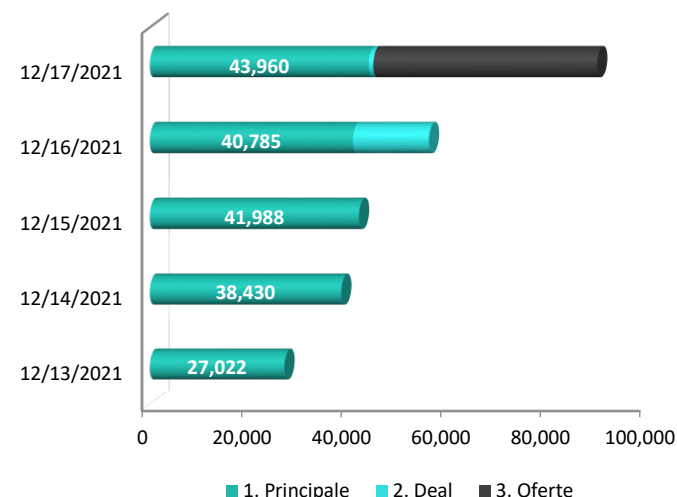
În perioada 13 - 17 decembrie 2021, primele 3 companii tranzacționate la BVB au fost: Fondul Proprietatea cu o pondere de 34,35% din valoarea totală tranzacționată în perioada respectivă, Banca Transilvania (TLV: 12,47%) și ONE UNITED PROPERTIES (ONE: 7,36%).

Cele mai tranzacționate companii la BVB în perioada 13 decembrie-17 decembrie 2021 (doar segment principal)

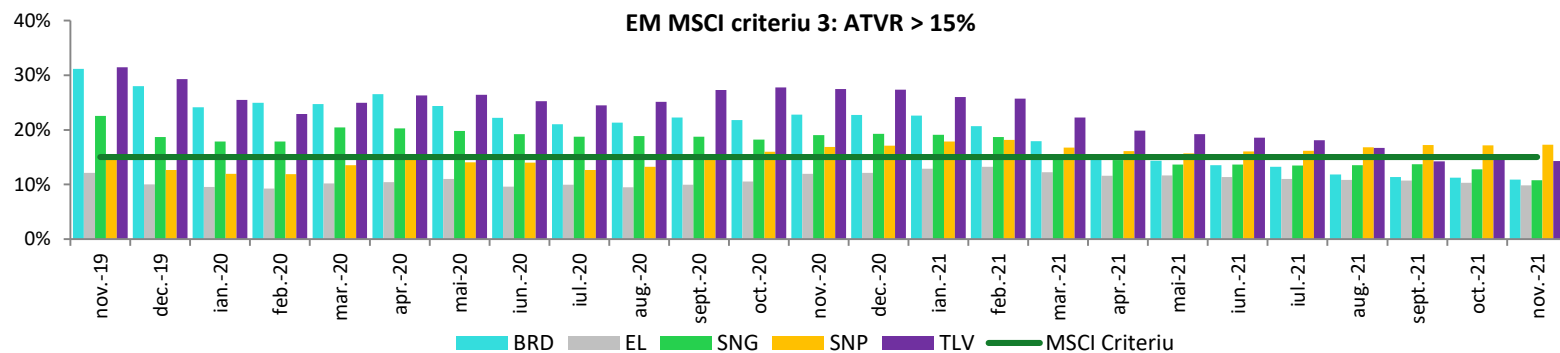
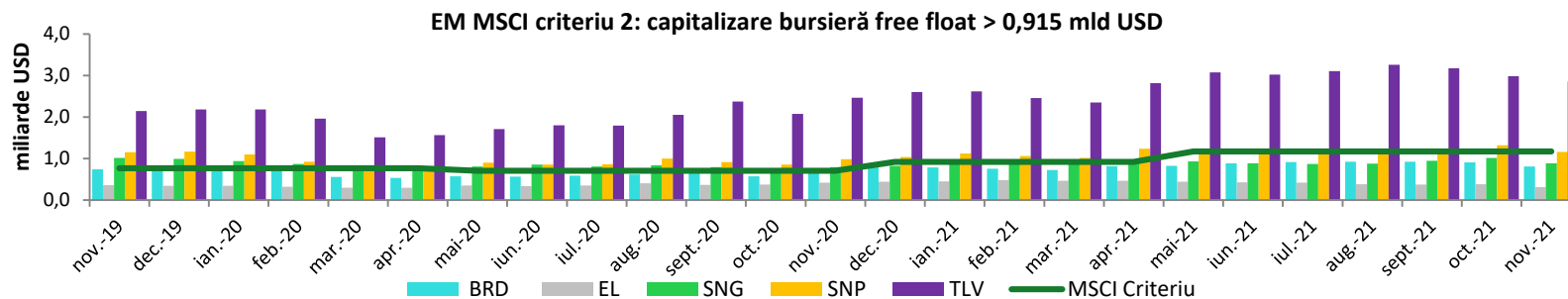
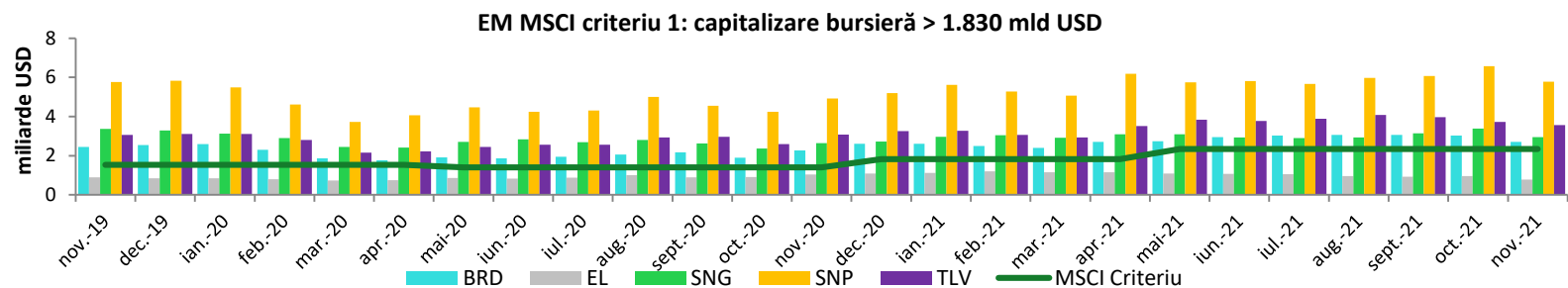
Simbol	Piață principală		Deal		Total	
	Valoare (lei)	%	Valoare (lei)	%	Valoare (lei)	%
FP	22.065.888	7,03%		0,00%	163.532.790	34,35%
TLV	59.364.116	18,92%		0,00%	59.364.116	12,47%
ONE	35.031.624	11,17%		0,00%	35.031.624	7,36%
SNG	27.774.019	8,85%		0,00%	27.774.019	5,83%
TRP	26.759.042	8,53%		0,00%	26.759.042	5,62%
SNP	24.460.701	7,80%		0,00%	24.460.701	5,14%
TGN	17.558.536	5,60%		0,00%	17.558.536	3,69%
BRD	14.147.318	4,51%		0,00%	14.147.318	2,97%
SIF3	4.099.020	1,31%	9.510.000	45,55%	13.609.020	2,86%
M	13.546.595	4,32%		0,00%	13.546.595	2,85%
SNN	12.989.744	4,14%		0,00%	12.989.744	2,73%
EL	7.715.745	2,46%		0,00%	7.715.745	1,62%
SIF5	6.967.186	2,22%		0,00%	6.967.186	1,46%
BNET	1.561.598	0,50%	4.987.171	23,89%	6.548.770	1,38%
SIF1	2.126.072	0,68%	2.460.000	11,78%	4.586.072	0,96%
Total						91,28%

Sursa: date BVB, calcule ASF

Valoarea tranzacțiilor cu acțiuni pe piețele BVB în perioada 13 decembrie-17 decembrie 2021 (mii RON)

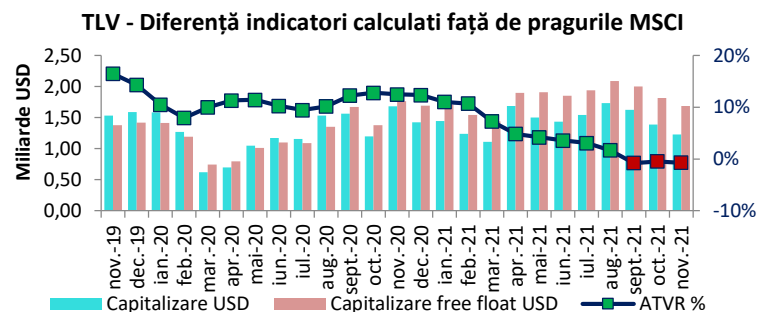
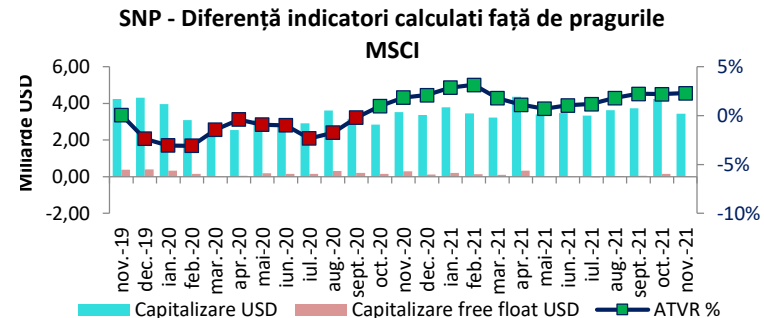
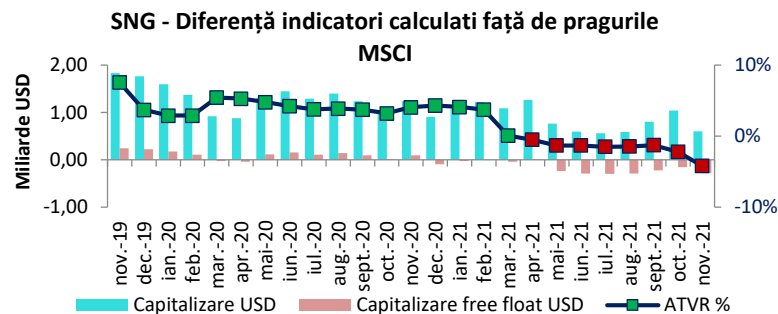
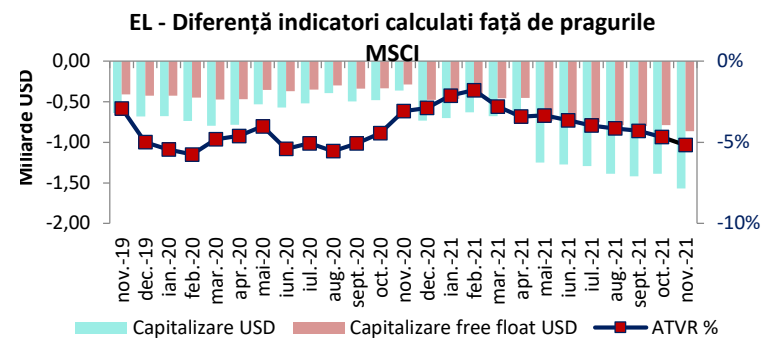
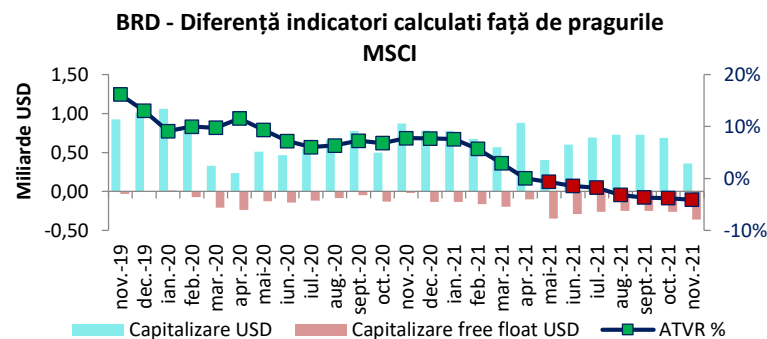

Criterii de lichiditate conform metodologiei MSCI

Sursa: Calcule ASF, 30.11.2021

Criterii de lichiditate conform metodologiei MSCI

Variația indicatorilor față de pragurile MSCI (Noiembrie 2021)

Companie	Cap. bln. USD	Free float bln. USD	ATVR %
BRD	0,36	-0,36	-4,12%
EL	-1,57	-0,86	-5,16%
SNG	0,60	-0,29	-4,23%
SNP	3,43	-0,02	2,28%
TLV	1,23	1,68	-0,74%

Coeficienții pentru calculul Free Float au fost modificați în luna Iulie 2019, conform Wood si Berenberg. Criteriile MSCI au fost modificate începând cu luna Mai 2021, conform raportului MSCI privind criteriile pentru clasificarea țărilor.

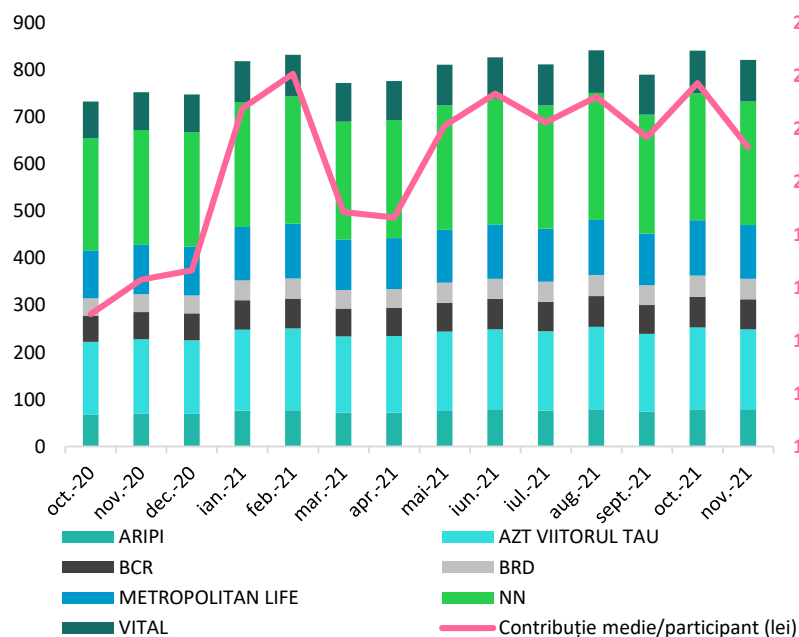
Sursa: Calcule ASF, 30.11.2021

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private: Pilon II

Active totale, evoluția VUAN și numărul de participanți

Fond	Valoare activ total la 17 decembrie 2021	Valoare activ net la 17 decembrie 2021	VUAN la 17 decembrie 2021	Evoluție săptămânală VUAN	Evoluție % VUAN (dec. 2020)	Nr. participanți 30/11/2021
ARIPI	7.786.279.281	7.784.048.820	29,0587	0,43%	4,27%	808.579
AZT VIITORUL TAU	18.667.172.704	18.663.075.034	26,6250	0,36%	4,08%	1.629.160
BCR	5.951.888.304	5.950.574.376	28,3333	0,46%	2,47%	711.811
BRD	3.443.885.278	3.443.283.047	23,8114	0,70%	1,96%	497.497
METROPOLITAN LIFE	12.025.407.891	12.022.773.866	28,8610	0,39%	3,56%	1.084.382
NN	30.466.106.865	30.459.380.228	29,4353	0,33%	5,72%	2.055.984
VITAL	8.726.674.008	8.724.746.244	26,8752	0,26%	4,06%	974.325
Total	87.067.414.331	87.047.881.616				7.761.738

Evoluția contribuțiilor brute (milioane lei)

Participanți nou intrați în sistem și grad de repartizare aleatorie la 30/11/2021

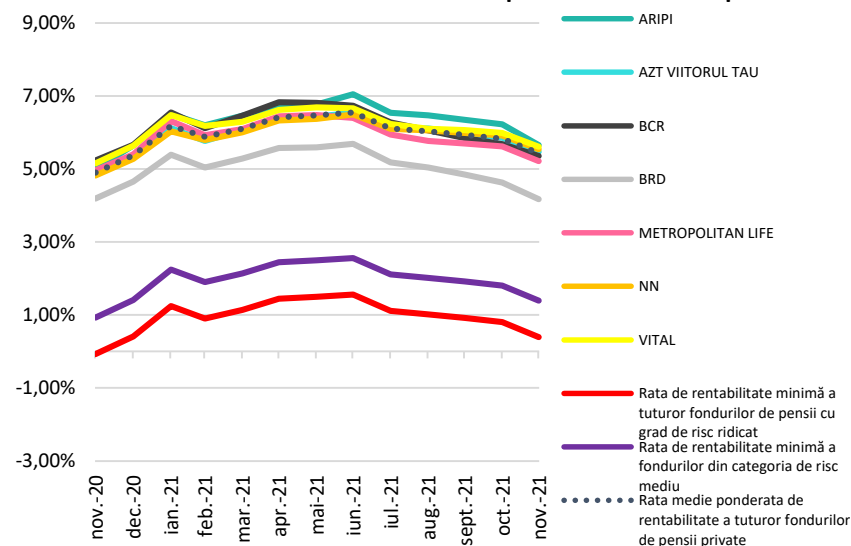
Participanți nou intrați în sistem

19.517 persoane

Grad de repartizare aleatorie

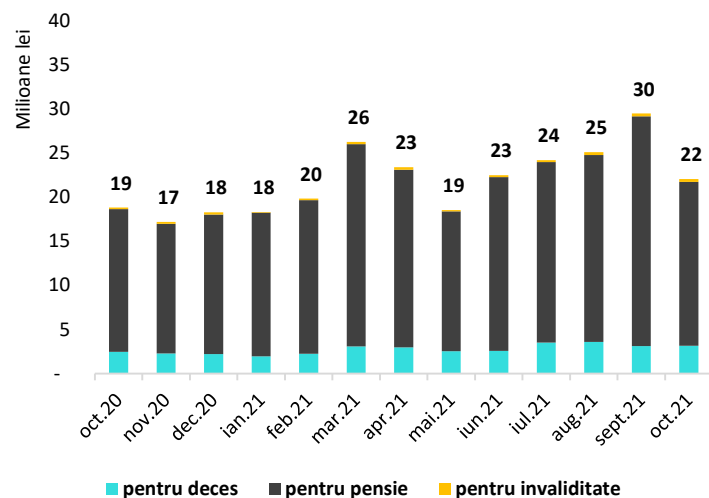
98,22%

Rata de rentabilitate a fondurilor de pensii administrate privat

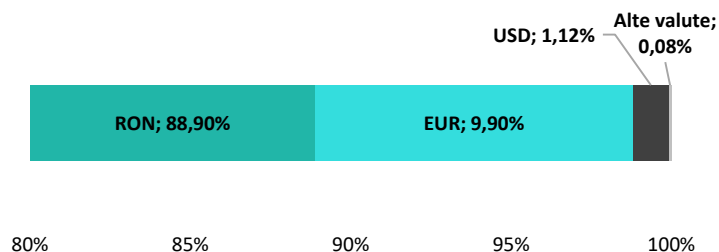

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private: Pilon II

Valoarea activului plătit din fond

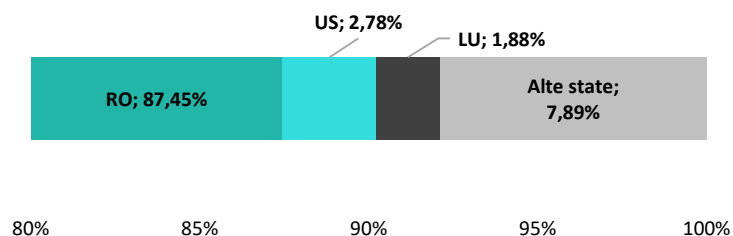
Expunerea valutară

Structura activelor fondurilor de pensii administrate privat la 30/11/2021

Instrumente financiare	Valoare ron	Pondere în total active
Titluri de stat	52.259.285.789	60,80%
Acțiuni	21.273.318.582	24,75%
Obligațiuni corporative	5.707.920.636	6,64%
Fonduri de investiții	2.870.079.033	3,34%
Obligațiuni supranaționale	1.902.526.370	2,21%
Depozite	1.690.867.569	1,97%
Obligațiuni municipale	181.875.568	0,21%
Fonduri de mărfuri și metale prețioase	106.517.006	0,12%
Instrumente derivate	(905.004)	0,00%
Alte sume	(42.571.781)	-0,05%

Expunerea pe țări a activelor fondurilor de pensii administrate privat

Fondurile de pensii administrate privat au înregistrat o creștere săptămânală a activelor totale de circa 0,37% la 17 decembrie 2021. Investițiile acestora se bazează majoritar pe active românești, denumite în RON. Titlurile de stat se regăsesc în procent de 61% în portofoliul investițional al fondurilor de pensii din Pilonul II în luna noiembrie 2021.

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private: Pilon III

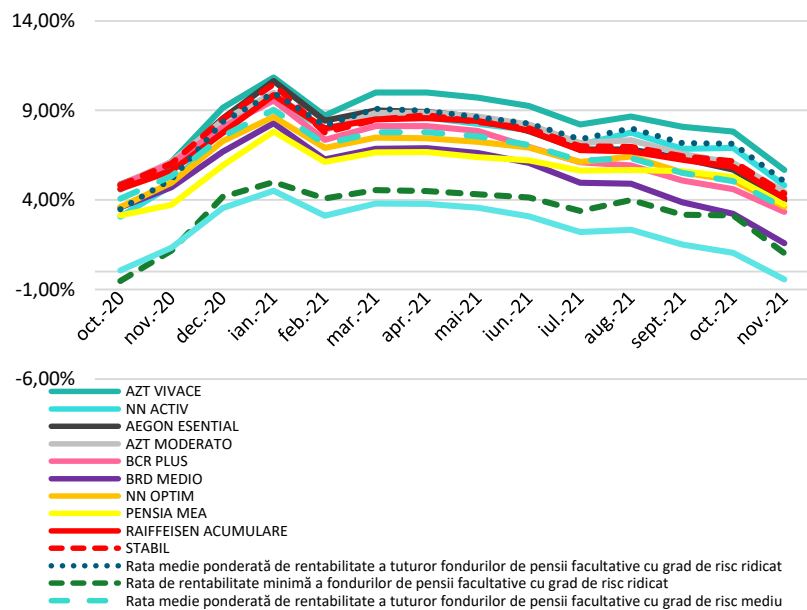
Active totale, evoluția VUAN și numărul de participanți

Fond	Valoare activ total la 17 decembrie 2021	Valoare activ net la 17 decembrie 2021	VUAN la 17 decembrie 2021	Evoluție săptămânală VUAN	Evoluție % VUAN (dec. 2020)	Nr. participanți 30/11/2021
AEGON ESENTIAL	10.851.305	10.835.871	12,5855	0,41%	4,56%	3.935
AZT MODERATO	345.266.850	345.023.472	23,7544	0,36%	4,14%	45.462
AZT VIVACE	127.293.526	127.171.001	24,3249	0,05%	7,12%	20.775
BCR PLUS	574.787.202	574.236.217	21,9670	0,35%	1,98%	141.078
BRD MEDIO	173.655.686	173.476.873	17,5490	0,68%	0,53%	36.131
GENERALI STABIL	32.637.162	32.588.634	20,8402	0,56%	3,09%	5.517
NN ACTIV	395.661.007	395.280.516	26,2560	0,21%	7,00%	59.361
NN OPTIM	1.429.758.815	1.428.459.679	25,1243	0,42%	3,56%	210.986
PENSIA MEA	120.556.909	120.415.905	20,7908	0,02%	4,70%	21.592
RAIFFEISEN ACUMULARE	123.959.423	123.830.636	26,0421	0,46%	3,84%	15.879
Total	3.334.427.884	3.331.318.804				560.716

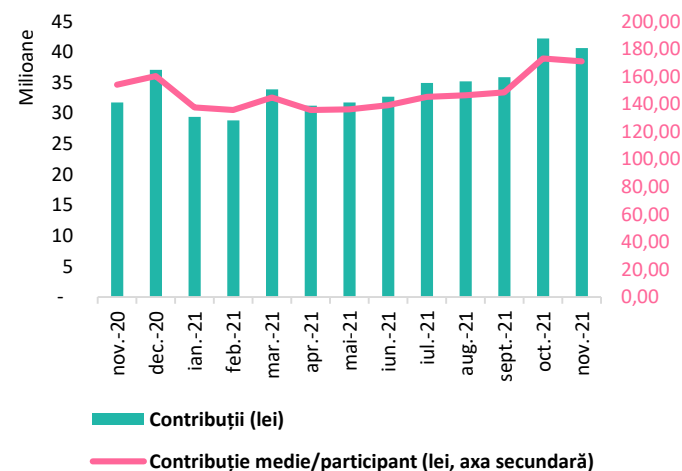
Participanți nou intrați în sistem la 30/11/2021

4.462 persoane

Rata de rentabilitate a fondurilor de pensii facultative

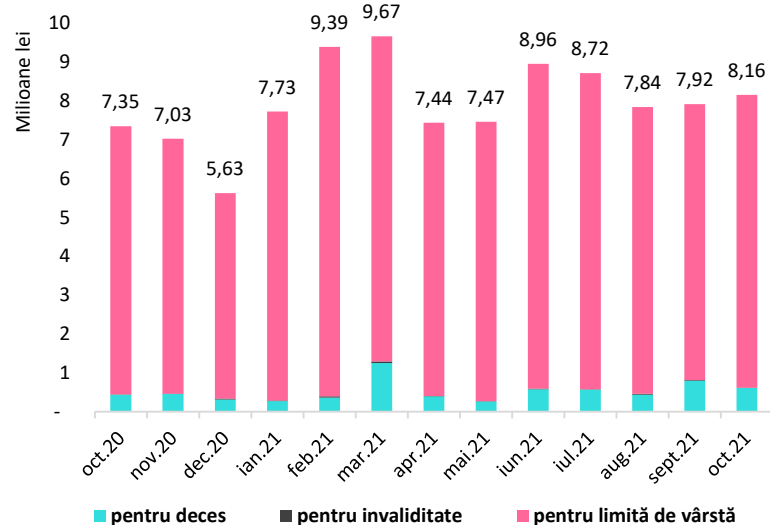

Evoluția contribuțiilor brute

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private: Pilon III

Valoarea activului plătit din fond

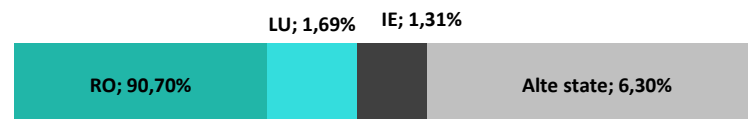
Expunerea valutară

Structura activelor fondurilor de pensii facultative 30/11/2021

Instrumente financiare	Valoare ron	Pondere în total active
Titluri de stat	2.003.220.107	61,11%
Acțiuni	914.493.695	27,90%
Obligațiuni corporative	118.291.777	3,61%
Fonduri de investiții	81.974.057	2,50%
Obligațiuni supranaționale	64.713.418	1,97%
Depozite	61.292.936	1,87%
Obligațiuni municipale	22.718.653	0,69%
Fonduri de mărfuri și metale prețioase	7.687.790	0,23%
Alte sume	2.611.275	0,08%
Instrumente derivate	23.457	0,00%

Expunerea pe țări a activelor fondurilor de pensii facultative

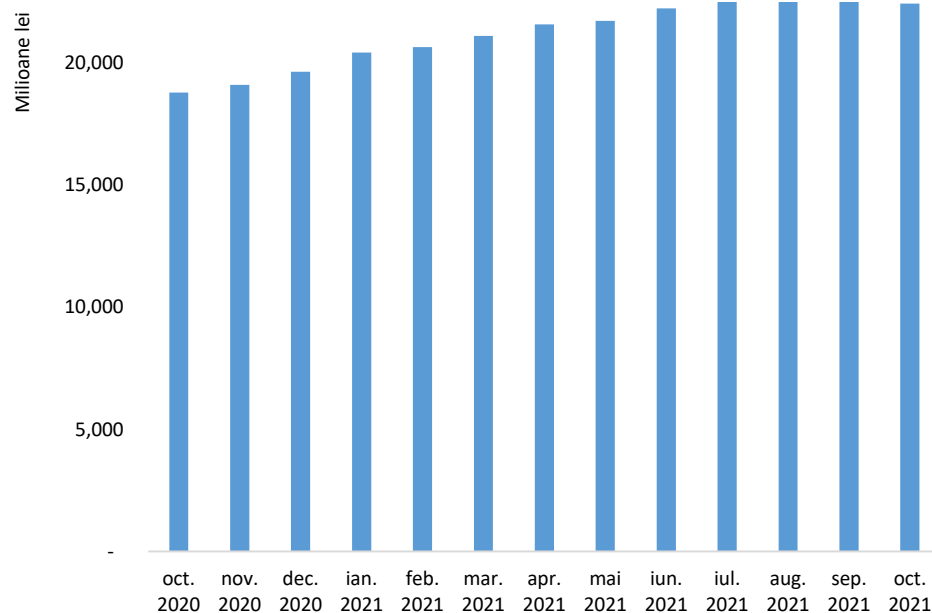

Fondurile de pensii facultative au înregistrat o creștere săptămânală a activelor de 0,67% la 17 decembrie 2021. Acestea s-au focalizat mai mult pe investirea în active românești, denominate în lei, iar ponderea cea mai mare a fost investită în titluri de stat (61%).

Evoluția fondurilor de investiții autorizate în România

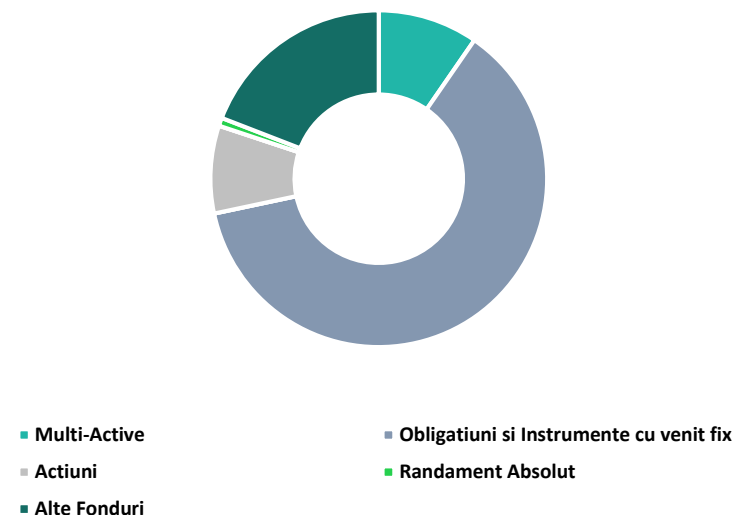
Evoluția activelor nete în perioada octombrie 2020 – octombrie 2021 -

Fonduri deschise de investiții

Sursa: AAF

Cota de piață a FDI locale pe categorii de fonduri (octombrie 2021)

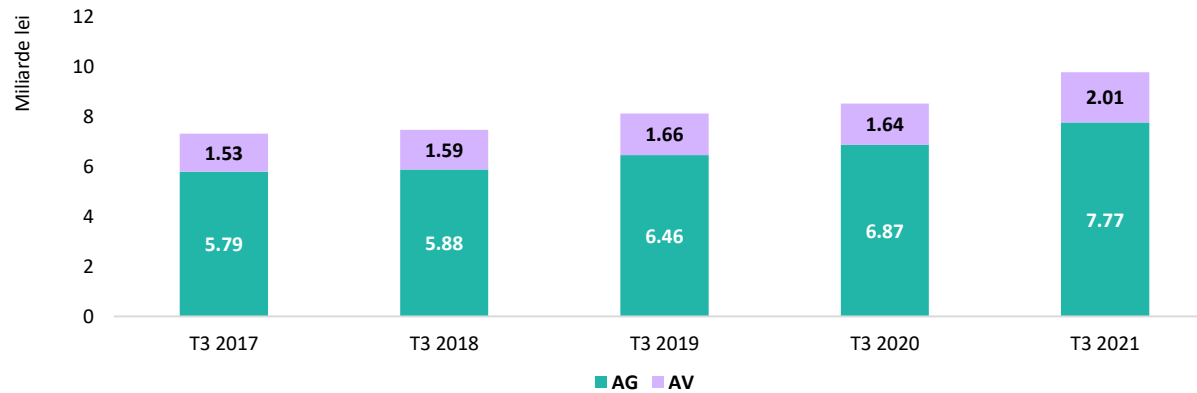
Conform datelor publicate de AAF, activele nete ale fondurilor deschise de investiții locale s-au situat la o valoare de aproximativ 22,5 miliarde lei în luna octombrie 2021, în scădere cu 2% comparativ cu septembrie 2021 (22,9 miliarde lei). La finalul lunii octombrie 2021, activele nete aferente fondurilor deschise locale de obligațiuni și instrumente cu venit fix au scăzut (-4%), în timp ce activele nete ale fondurilor deschise de acțiuni și randament absolut au înregistrat cele mai mari creșteri comparativ cu luna precedentă.

În luna octombrie 2021, fondurile deschise de obligațiuni și instrumente cu venit fix dețineau cea mai mare pondere în total active nete aferente fondurilor deschise de investiții (circa 62%²), iar categoria “alte fonduri” deține o cotă de piață de aproximativ 19%.

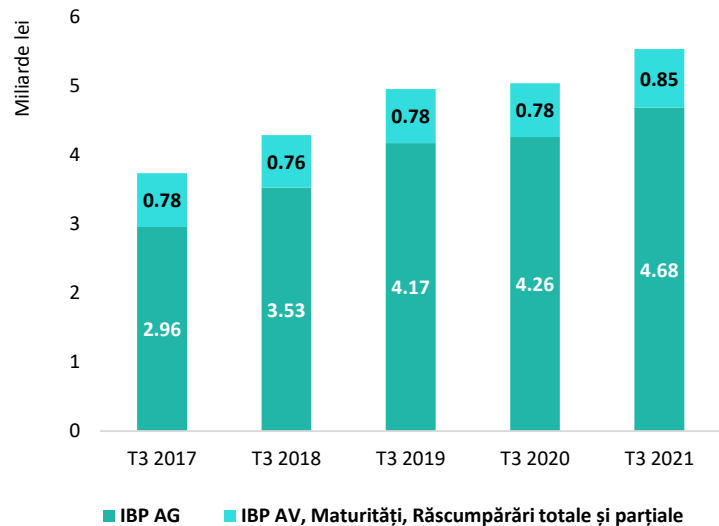
² A avut loc o reclasificare a fondurilor deschise de investiții la nivelul AAF

Evoluția societăților de asigurare autorizate în România

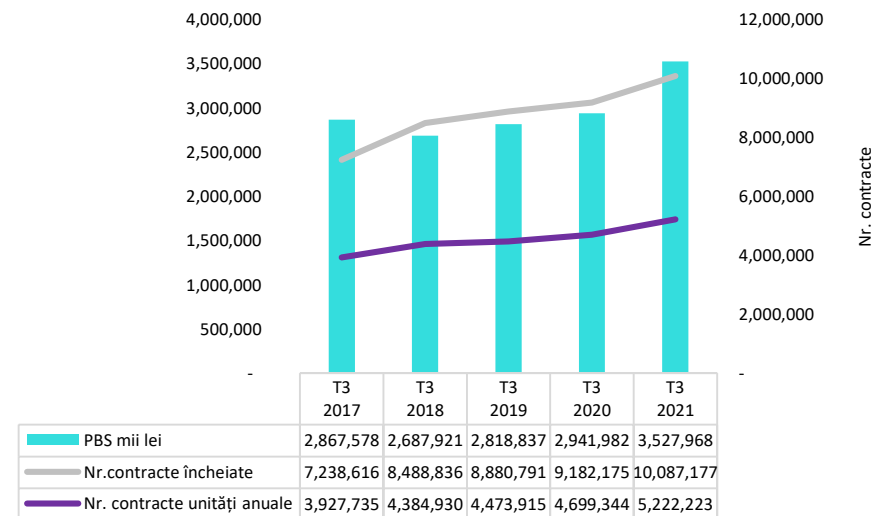
Evoluția primelor brute subscrise

Evoluția volumului de indemnizații brute plătite inclusiv maturități și răscumpărări pentru asigurări generale și de viață (milioane lei)

Evoluția primelor brute subscrise (mii lei) aferente asigurărilor RCA

Evoluția societăților de asigurare autorizate în România

Rezerve tehnice constituite pentru AG și AV

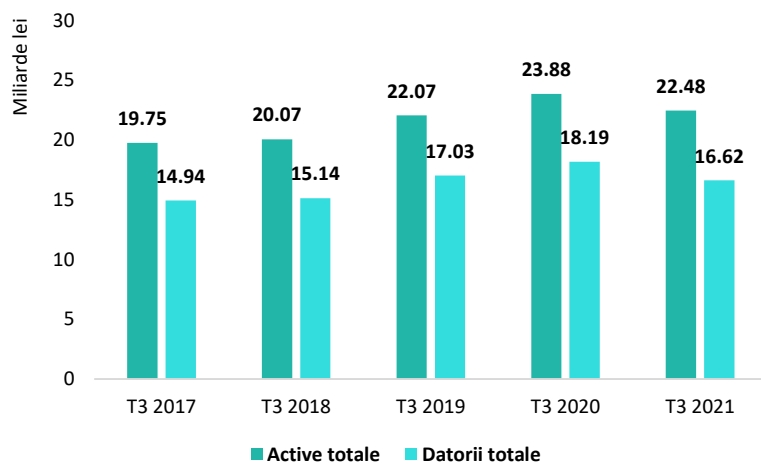
- Pentru activitatea de asigurări generale, la data de 30.09.2021, societățile de asigurare aveau constituite rezerve tehnice brute în valoare de 12,24 miliarde lei. Pentru activitatea de asigurări de viață, la data de 30.09.2021, societățile de asigurare aveau constituite rezerve tehnice brute în valoare de 9,32 miliarde lei.

Date conform SII

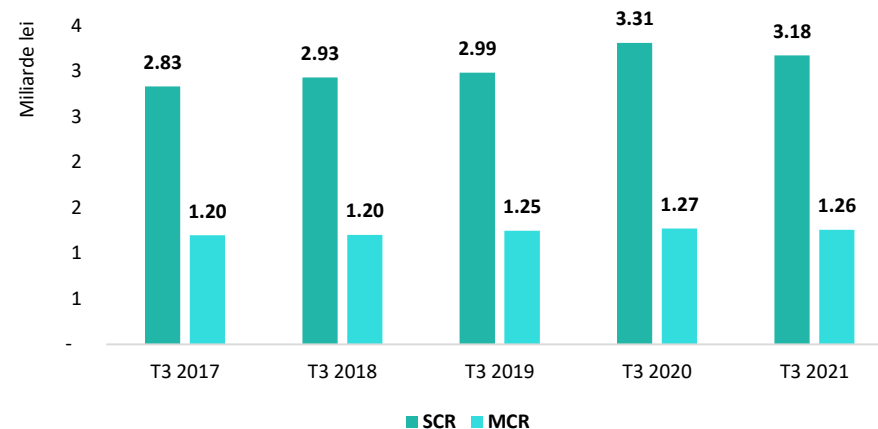
- Activele totale au scăzut cu 6%, iar datoriile totale ale societăților de asigurare s-au diminuat cu 9% la 30 septembrie 2021 comparativ cu perioada similară din anul anterior.
- La nivelul întregii piețe a asigurărilor, ratele SCR și MCR au fost supraunitare la finalul lunii septembrie 2021, rata SCR situându-se la o valoare de 1,88, în timp ce rata MCR înregistrând un nivel de 4,57.
- În ceea ce privește informațiile referitoare la solvabilitate (SII), acestea nu includ datele aferente societății City Insurance la finalul trimestrului III 2021. Societatea City Insurance înregistra **fonduri proprii eligibile să acopere cerințele de capital negative** la 30 iunie 2021, în condițiile în care cea mai mare parte a disponibilităților bănești ale asigurătorului erau raportate de societate începând cu anul 2017 într-un cont bancar ce nu exista, la o societate bancară cu care asigurătorul nu avea relații contractuale. Astfel, indicatorii de solvabilitate ai societății au fost grav denaturați începând cu anul 2017.
- Dat fiind faptul că nu a fost făcută dovada documentată a modului în care City Insurance SA va deține permanent fonduri proprii eligibile pentru a acoperi cerința de capital de solvabilitate (SCR) și cerința de capital minim (MCR), precum și lipsa fondurilor proprii de bază eligibile să acopere pragul absolut al MCR, valoarea SCR calculată și valoarea MCR calculată, dată fiind și inexistența vărsământului la capitalul social, a rezultat că Planul de finanțare pe termen scurt și Planul de redresare ale societății erau în mod evident neadecvate și nu asigurau restabilirea situației financiare a societății. De asemenea, solvabilitatea societății era în continuă deteriorare, iar societatea se afla în incapacitate vădită de plată. În aceste condiții, în scopul asigurării protecției consumatorilor, ASF a retras autorizația de funcționare a societății, a constatat starea de insolvență, promovând cererea privind deschiderea procedurii falimentului împotriva societății City Insurance.

Evoluția societăților de asigurare autorizate în România

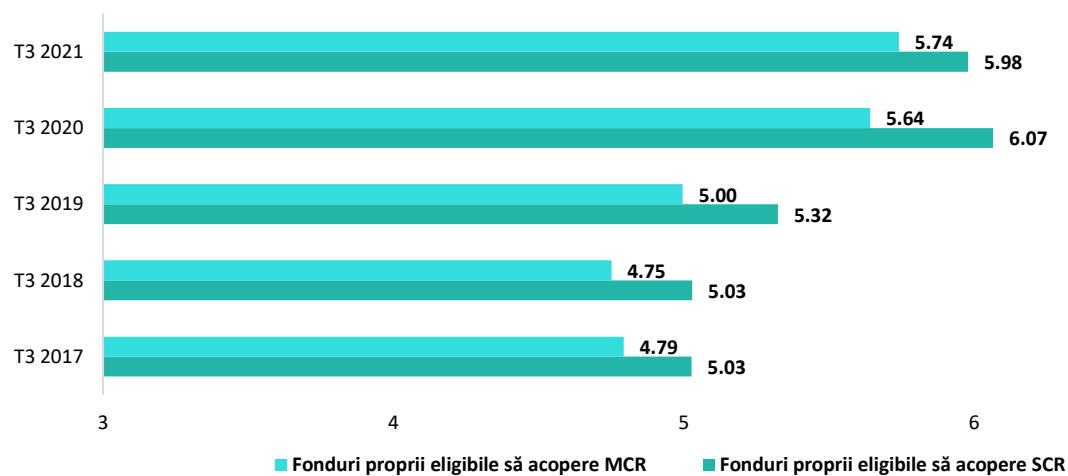
Evoluția activelor și datoriilor totale ale societăților de asigurare

Evoluția cerinței de capital de solvabilitate (SCR) și a cerinței de capital minim (MCR)

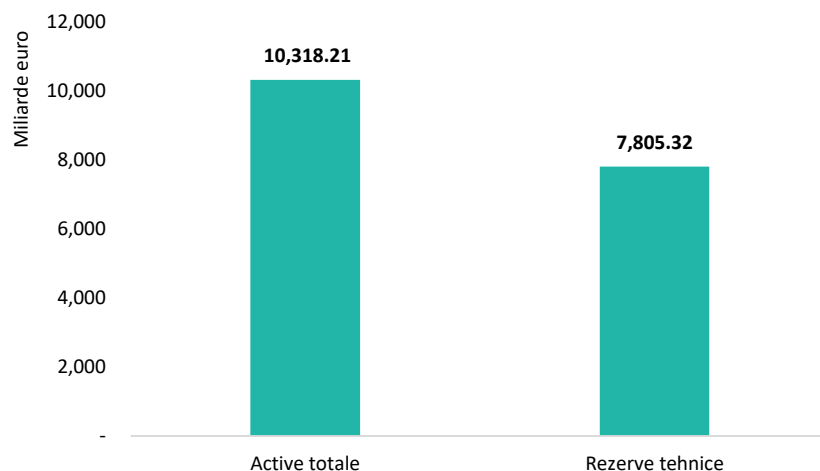
Evoluția fondurilor proprii eligibile să acopere cerința de capital de solvabilitate

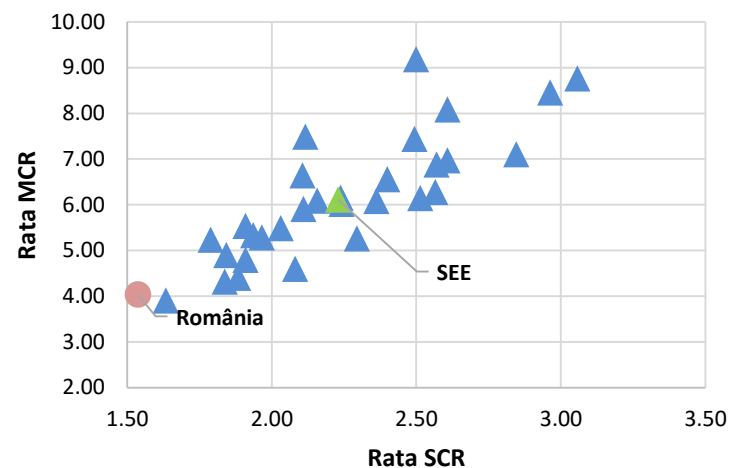
Miliarde lei

Evoluția indicatorilor pe piața asigurărilor în statele din Spațiul Economic European (SEE) conform Solvency II

Activele totale și rezervele tehnice ale societăților de asigurare din SEE la 30.06.2021

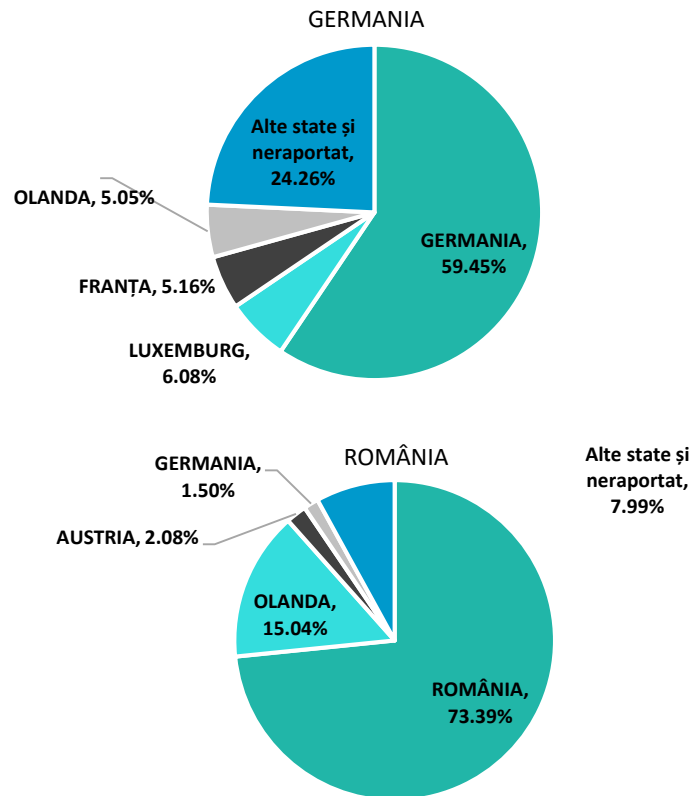
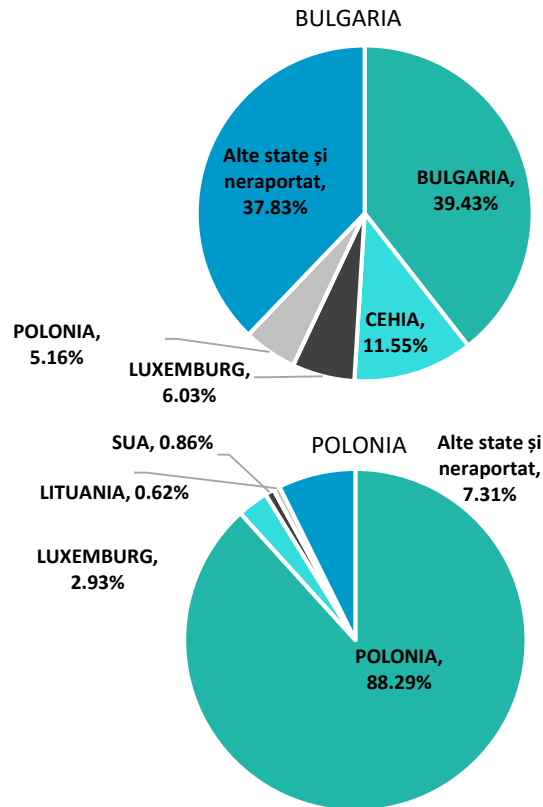
Valoarea ratei SCR raportată la rata MCR a societăților de asigurare din SEE la 30.06.2021

Sursa: EIOPA

- România a înregistrat la data de 30 iunie 2021 un nivel al activelor de 5,03 miliarde EUR, mai mic comparativ cu celelalte state din Europa (spre exemplu: Franța – 3.004 miliarde EUR). Asemănător este și în cazul rezervelor tehnice, unde piața asigurărilor din România înregistra un nivel de 3,23 miliarde EUR, semnificativ mai scăzut comparativ cu cel al Franței (2.324 miliarde EUR). Din cele 30 state pentru care există date privind Solvency II, România se află pe locul 24 după valoarea activelor și pe același loc după valoarea rezervelor tehnice.
- În ceea ce privește structura investițională a societăților de asigurare, la nivel european, la 30 iunie 2021, clasa predominantă de active în care s-a investit au fost obligațiunile (58%). În România, se păstrează clasa predominantă de active cu o pondere de 84%, fiind compuse în principal din obligațiuni guvernamentale (76%) și obligațiuni corporative (8%).
- În România, la finalul primului semestru 2021, companiile de asigurări investeau în obligațiuni guvernamentale o pondere de 76%, în vreme ce în SEE doar 31% din investiții au fost în obligațiuni guvernamentale și un procent de 25% în obligațiuni corporative.
- La nivel european, rata SCR a ajuns la nivelul de 2,23 la sfârșitul lunii iunie 2021, iar rata MCR se situa la 6,11, în timp ce în România, rata SCR a indicat un nivel de 1,54, iar rata MCR a fost 4,03.

Expunerea pe țări a activelor companiilor de asigurări din statele SEE la 30 iunie 2021

- State precum Estonia, Irlanda și Letonia au expuneri mari ale activelor pe alte state și nu pe active naționale.
- România deține o pondere de 73% în active românești, 15% în active olandeze și 12% în alte state.
- La nivelul cumulat al SEE, s-a investit în procent de 23% în active din Franța, în active din Germania în procent de 17%, iar în active din Luxemburg s-a investit 8%.

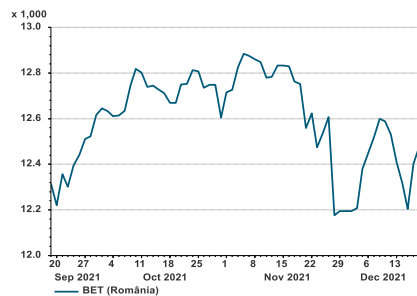
Calendarul economic al săptămânii curente

Zona	Data	Ora	Indicator Economic / Eveniment	Perioada	Estimare	Anterior
EA	20.12.2021	12:00	Contul curent	Octombrie 2021 m	20,5 mld. €	26,9 mld. €
EA	21.12.2021	06:00	Încrederea în consum (Flash)	Decembrie 2021 m	-8,0	-6,8
Italia	23.12.2021	12:00	Încrederea în afaceri	Decembrie 2021 m	116,5	116
Italia	23.12.2021	12:00	Încrederea în consum	Decembrie 2021 m	116,9	117,5
Japonia	24.12.2021	02:30	Rata inflației	Noiembrie 2021 y/y	0,4%	0,1%

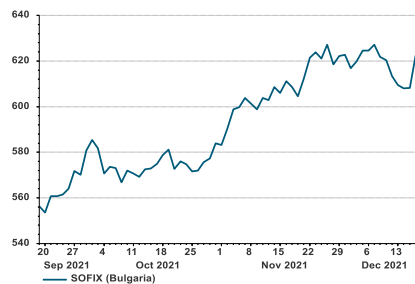
Comunicate și publicații relevante ale instituțiilor financiare europene și internaționale în săptămâna precedentă

UNIUNEA EUROPEANĂ	<ul style="list-style-type: none">• Comisia Europeană a prezentat o nouă strategie de îmbunătățire și modernizare a raportării în scopuri de supraveghere financiară în UE.
EIOPA	<ul style="list-style-type: none">• EIOPA a publicat ediția recentă a Raportului privind stabilitatea financiară.• EIOPA a diseminat rezultatele testului de stres al asigurărilor din 2021.
ESMA	<ul style="list-style-type: none">• ESMA a emis o Declarație privind transferul de competențe și responsabilități privind supravegherea și controlul prestatorilor de servicii care au obligația de raportare de la autoritățile naționale competente către ESMA.• ESMA a evaluat aplicarea cerințelor IFRS 7 și IFRS 9 în ceea ce privește pierderile de credit așteptate (ECL) ale băncilor.• ESMA a prezentat o Declarație și un Raport care conțin concluziile rezultate în urma evaluării contrapărților centrale de rang 2 (CCPs) stabilite în Marea Britanie.• ESMA a întocmit două rapoarte statistice anuale privind piețele de instrumente financiare derivate și de valori mobiliare ale Uniunii Europene în anul 2020.

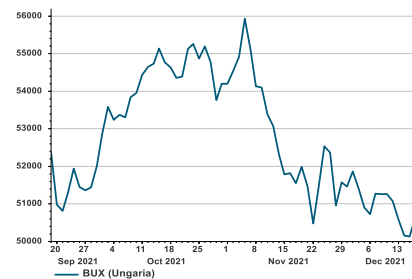
BET (România)

SOFIX (Bulgaria)

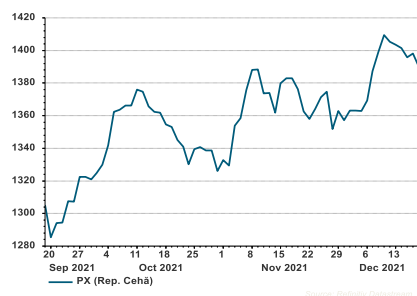
BUX (Ungaria)

WIG (Polonia)

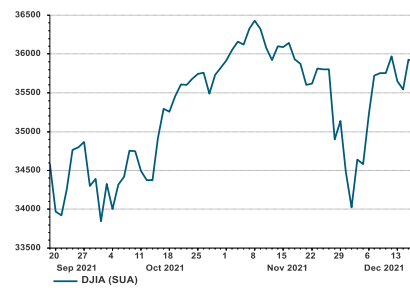
PX (Rep. Cehă)

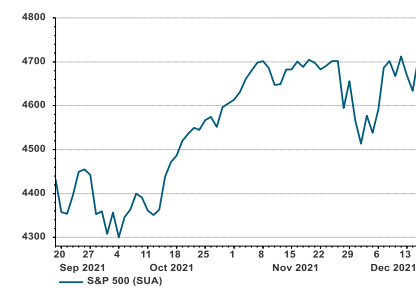
MICEX (Rusia)

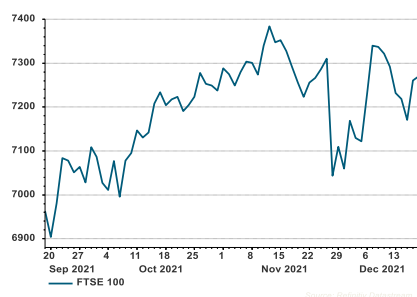
Dow Jones Industrials (SUA)

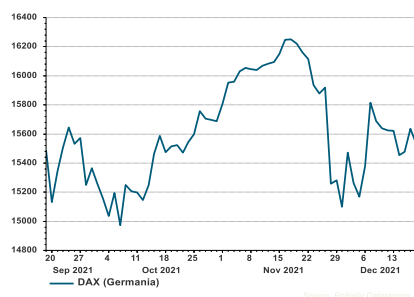
S&P 500 (SUA)

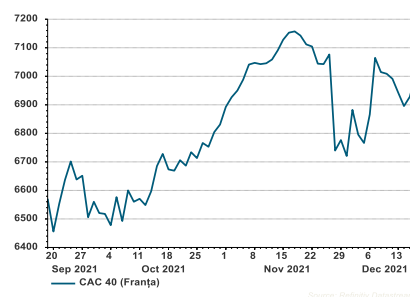
FTSE (100 UK)

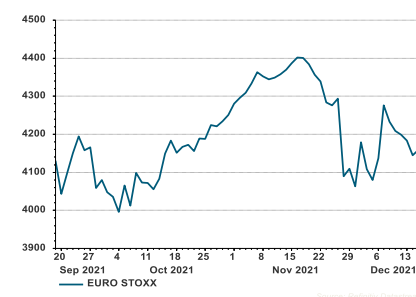
DAX (Germania)

CAC 40 (Franța)

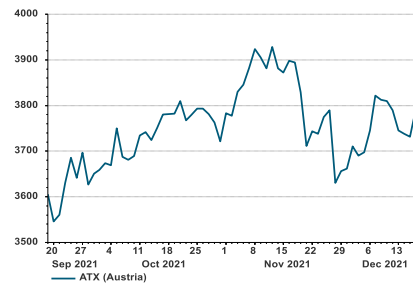
EUROSTOXX

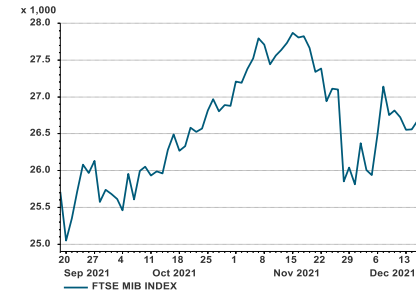
SMI (Elveția)

ATX (Austria)

FTSE MIB (Italia)

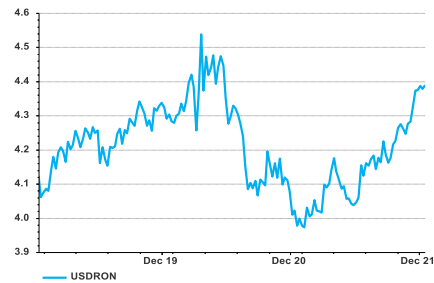
Sursa: Thomson Reuters Datastream

Cotații valutare

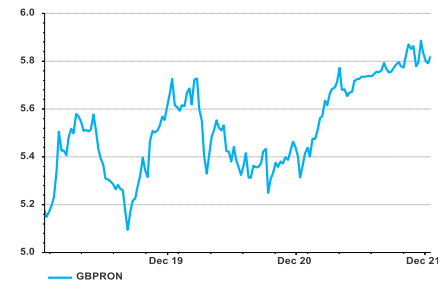
EURRON

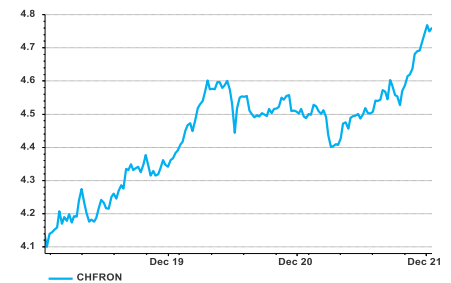
USD RON

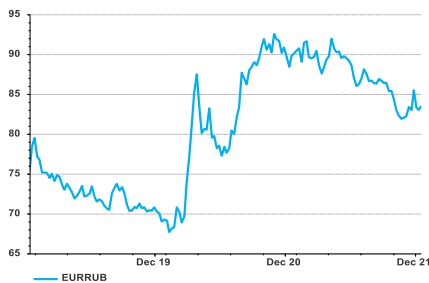
GBPRON

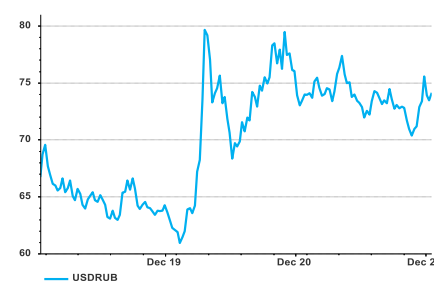
CHFRON

EURRUB

USD RUB

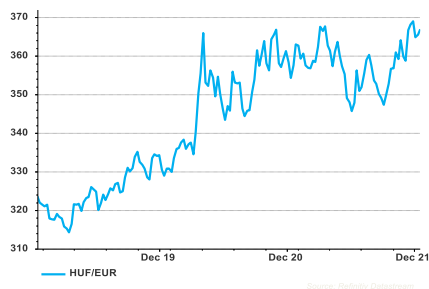
EURCHF

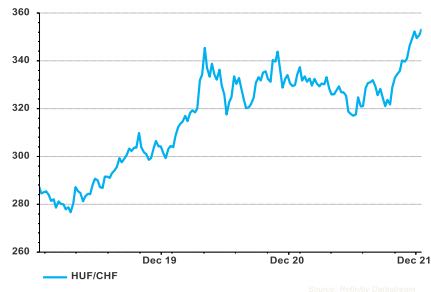
USDCHF

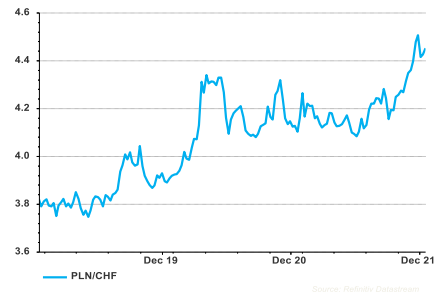
HUF/EUR

HUF/CHF

PLN/CHF

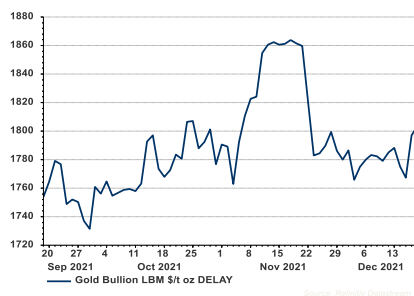
CZK/CHF

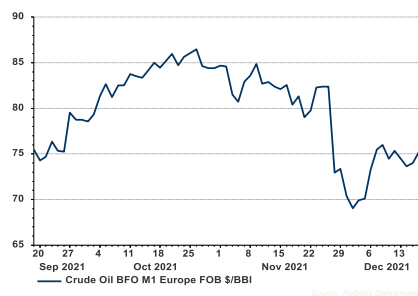
Sursa: Thomson Reuters Datastream

Alte instrumente financiare

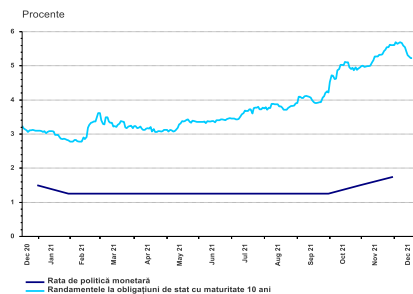
Gold

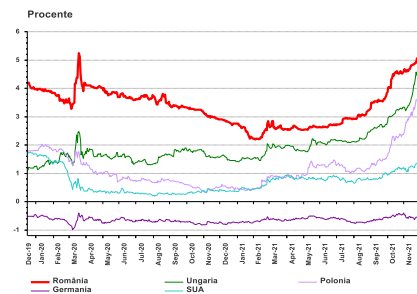
Petrol Brent (UK)

Ratele dobânzii în România

Randamente titluri de stat (5Y. LC)

Raportul reflectă cele mai recente date statistice disponibile, unele având caracter provizoriu și urmând a fi revizuite în edițiile ulterioare.

Frecvența cu care se actualizează informațiile din tabele și grafice este cea mai ridicată în cazul indicatorilor privind piețele bursiere săptămânală), pentru indicatorii macroeconomici și cei privind fondurile de investiții și de pensii majoritatea actualizărilor sunt lunare, în vreme ce pentru indicatorii pieței asigurărilor actualizările au loc, de regulă, trimestrial.